Selefi Salihin

رجب

Recep Ayı Hakkında

İlaveli 3. Yayın 25.12.2025

İçindekiler Tablosu

Giriş 5

Birinci bölüm 9

Hallal'ın *Recep Ayının Faziletleri* Kitabının çevirisi 9

1.Hadis 10

2.Hadis 10

3. Hadis 11

4. Hadis 11

5. Hadis 12

6. Hadis 13

7. Hadis 14

8. Hadis 15

9. Hadis 16

10. Hadis 16

11. Hadis 17

12. Hadis 18

13. Hadis 19

14. Hadis 19

15. Hadis 20

16.Hadis 20

17.Hadis 21

18.Hadis 22

İkinci Bölüm 23

Cahiliyede Recep Ayı 23

Atira Kurbanı, Recep ayında Putlara kesilirdi 24

Cahiliye Takvimi ve Recep 27

Üçüncü Bölüm 28

İslam'ın Recep Ayına Tavrı 28

İslam'da Receb'in Diğer Aylardan Farkı Yoktur 28

Ömer (r.a.) 30

Abdullah ibn Ömer (r.a.) 30

İbn Abbas (r.a.) 30

İmam Ahmed'in Recep Orucuna Tavrı 31

Dördüncü Bölüm 34

Muhaddislerin Recep Ayının Faziletiyle ilgili Hadisler Hakkındaki Sözleri 34

Hace Abdullah el Ensari el Herevi (ö.484) 35

Muhammed b. Mansûr es-Sem'ânî (ö. 510/1116) 35

İbnül Cevzi (ö.597) 36

İbnü's-Salâh (ö. 643) 37

İbn Dihye el Kelbi (ö. 633) 38

Radıyyud-dîn es-Sâğânî (ö.650) 39

İzz b. Abdüsselam (ö.660) 40

Nevevi (ö.676/1277) 41

İbn-i Teymiyye (ö. 728) 44

İbnül Hac el -Abderi (ö. 737/1336) 44
İbn Recep el-Hanbeli (ö. 795) 45
Iraki (ö. 806/1404) 46
Firuzabadi,(ö. h.817) 46
İbn-i Hacer (ö. 852) 47
Suyuti (ö. 911/1505) 47
Molla Ali- el-Kâri (ö. 1014) 49
Acluni (1162) 50
eş-Şevkânî (ö. 1250) 51
Leknevî (ö.1304/1886) 52
Muhammed b. Sâlih İbn Useymîn, 1421/2001 53
Özet Olarak 55
Beşinci Bölüm 56
Recep Hakkında Diğer Malumatlar 56
Reğaib Namazı İlk olarak ne zaman ortaya çıktı? 56
Cuma Gecesini Namaza Ayırmanın Yasaklanması 57
Recep Orucunu Yasaklayan Zayıf Bir Hadis 59
5 Gecede Dualar Makbuldür Hadisi Hakkında 60
Allahım recep ve şabanı bize mübarek kıl, bizi Ramazana ulaştır hadisi sahih midir? 63
Recep Orucunu İnkar, Hadis İnkarı Mıdır? 66
Nuh'un Gemisi, Recep ayında mı hareket Etti? 67
Miraç, Receb ayında mı oldu? 68
İsra ve Miraç Hakkında İbn'ül Kayyım'dan bir alıntı 70

Recep Allahın ayıdır, şaban benim ramazan ise ümmetimin ayıdır hadisi sahih midir? 71

Haram ayda tutulan orucun 2 senelik ibadet sevabı verdiği doğru mudur? 73

Nebi'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) Oruç Sünneti 73

Recebe Özel Tutulacak bir oruç, salih amel olur mu? 75

Kandilde Tutulan Oruç Kabul Edilir Mi? 76

Recebi kutsallaştırmak, Cahiliyeye benzemektir. 76

Giriş

Bütün hamdler, Allah'adır. Salat ve Selam ise Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme olsun.

Bundan sonra;

Recep ayı, kültürümüzde 3 Aylar olarak kabul edilen ayların ilkidir. hakkında gelen birçok uydurmadan dolayı bu ay mübarek sayılmış, Regaip Kandil ve Miraç Kandili gibi iki gecenin bu ayda olduğu söylenmiştir.

Bizler de bu iddialar hakkına bir çalışma hazırlayıp Kuran ve Sahih Sünnetin peşinden gitmeye çalışan Müslümanlar olarak ümmete bir fayda sağlamak amacıyla elinizdeki pdfyi oluşturduk. Çünkü bizlerden önceki birçok muhaddis, uydurmacıların Recep ayı hakkındaki yalanları hakkında kitaplar yazmışlar, halkı bu yalanlardan sakındırmışlar, hatta devlet başkanlarına bu kitaplarını göndererek bu yalan hadislerin ve bidat olan ibadetlerin yasaklanmasını sağlamışlardır. İzz b. Abdüsselam, İbn Hacer el-Askalani, İbn Dıhye el-Kelbi gibi muhaddisler, bu konuda başlı başına kitaplar yazmış alimlerdir. Bu görevi -haddimiz olmadan- Allah'ın dinini yaymak ve onu batıllardan uzaklaştırmak gayesiyle yerine getirmek için bu çalışmayı hazırladık. Bütün doğruları Allah'ın lütfundan, yanlışlarımız varsa da cahilliğimizden ve şeytanın saptırmalarındandır.

Bu pdf de Recep Ayıyla ilgili rivayetlerin değerlendirilmesini, sahabe, tabiin ve sonraki dönem muhaddislerin sözlerini, bize sorulan bazı soruların yanıtlarını bulacaksınız.

Recep Ayı hakkında halk arasında yaygın olan hadisleri inceleyip sıhhat durumlarını belirtmeye ve muhaddislerin bu ayla ilgili hadisler hakkındaki sözlerini "mezhep-meşrep kaygısı olmaksızın" nakletmeye çalıştık. Daha eklenecek çok bilgi vardır ancak zaman kısıtlıdır, kitabın mükemmel hale gelmesini beklerken ömürler tükenebilir. Bu yüzden aceleci davrandığımız için yazım hataları gibi bazı kusurlarımızın mazur görülmesini temenni ederiz.

Yine bu çalışmada el-Hasan el-Hallal'ın Fedailu Receb adlı kitabını da bu pdf de tercümesini yapıp hadislerini tahkik ettik. Çünkü Hallal, Recep ayının fazileti hakkında ilk kitap yazan kişi olmasa da onun yazdığı kitap, çokça alıntıyapılarak başta İhyâu Ulûmiddîn ve Kûtul Kulûb gibi tassavvuf kitaplarında aktarılmış ve yalan rivayetleri böylece halka ulaşmıştır. Bu kitabındaki rivayetlerin neredeyse tamamı uydurma rivayetlerdir. Ancak sonradan gelenler, öncekilerin hatalarını körü körüne takip ettikleri için aynı yanlışa düşmüşlerdir. Bu yüzden bu kitabın çevrilip tahkik edilmesi, halkımızın arasında yaygın olan yalanların kaynağını gün yüzüne çıkarmak için gerekli bir gayretti. Şu an için buraya aktardıklarım, Recep ayı hakkında muhaddislerin sözlerinin çok çok azıdır. İnşallah ileride bu pdf dosyasına yeni kitap çevirileri ve malumatlar eklenecektir. Halihazırda Beyhaki'nin Fedailul Evkat isimli eseride çeviri ve tahkiki bitmiş halde elimizdedir ancak buraya ilave ederek kitabı uzatmamak adına geri durduk.

Elinizdeki pdf şu an için bir kitap değilse de inşallah zamanla basılı ve düzgün bir kitaba dönüşecektir. Şimdilik dağınık halde duran Recep Ayı ile ilgili araştırmalarımızı buraya ekledikçe düzenleyeceğiz. İletişim için instagram ve telegramdandan @selefisalihinyolu hesabına yazabilirsiniz.

Ümmete hibe edilmiştir. Alıntı yapılabilir, paylaşılabilir, dağıtılabilir.

- 1. Yayın: Bu dosya, daha önce 29.01.2023 tarihinde düzenlenmiş ve İnternet Archive sitesine yüklenmişti.
- 2. Yayın: İlaveler yaparak 11.01. 2024 (1 Receb 1445- insanların isimlendirmesiyle Reğaib Kandili gecesi) tarihinde yüklenmişti
- 3. Yayın: İlaveler yapılarak 25.11.2025 (5 Receb 1447 - insanların isimlendirmesiyle Reğaib Kandili gecesi, Ayrıca Hristiyanların isimlendirmesiyle Cristmass/Noel Gecesi) tekrar yüklenmiştir.

Bu kitabı yazma amacımızı ifade eden güzel bir girişi, Sağani'nin kitabındaki girişi aktararak yapmak istiyorum. Hicri 650 (m. 1252)yılında vefat etmiş Hint kökenli Muhaddis Radıyuddin es Sağani, Uydurma hadisler hakkında el-Mevzuat adlı bir eser telif etmiş, bu eserin girişinde şöyle demiştir :

"Zamanımızda uydurma hadisler çoğaldı. Kıssacılar bunları minberlerde, kürsülerde aktarmaktadırlar. Zahidler ve hocalar bunları tekkelerde ve medreselerde bahsediyorlar. Sohbetlerde bunlar geçiyor, topluluklar arasına bu hadisler şöhret bulmuş. Bütün bunların sebebi, insanların sünneti ilminin bilgisinin azlığından dolayıdır. Yine bir diğer sebebi de, insanların sünnetten yüz çevirmeleridir. Hadis alimleri ise Acur beldesi hariç hiçbir yerde kalmadı. (Acur, Filistin'de hadis alimleri yetiştirmiş meşhur bir bölgedir.)

Nasıl böyle olmasın ki, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demişti : "Her gelen zaman, bir öncekinden daha şerli olacaktır. Bu durum, Rabbinize kavuşana kadar böyle devam edecektir. " (Buhari, 7068, Tirmizi 2206, sahih)

Seleften bazıları şöyle demiştir" *Geçen her bir gün, bir sünnet ölür, bir bidat ortaya çıkar*." İşte bu hadisler, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem adına uydurulmuş ve iftira edilmiştir. Birçok kişi, eserlerinde bu hadisleri almışlar ama bunların uydurma olduklarını açıklamamışlardır. Bu sebeple sonradan gelenler, onlara güvenip itimad ettikleri için öncekilerin eserlerindeki bu hadisleri aktarmışlar, bu yüzden de din telef olmuştur. Sapmışlar ve saptırmışlardır.

Nebi aleyhisselam şöyle demiştir : ***"Allah ilmi, birden insanların göğsünden çekip almaz, ancak alimleri vefat ettirir ta ki, hiç alim kalmayınca insanlar, cahilleri kendi başlarına reis tayin ederler, onlara sorulur, o (cahiller de) fetva verirler, saparlar ve saptırırlar.*** (Buhari 100, Müsslim, 2673. Sahih)[1]

[1] Sağani, Mevduat 24-26

Bugün asrımızda da aynı yanlış yapılmaktadır. Cahiller, kürsülerde halka yalanlar ve masallar anlatmakta, televizyon programları, internet yayınlarıyla halka dinde olmayan hurafe ve bidatleri yaymaktadırlar. İşin aslını bilen ilim sahiplerinin çoğu ise bu konuda sessiz kalmaktadırlar. Her ne kadar akademik yayınlarında bu yalanları yazıya dökenler çıksa da bu çok çok az bir yekûn tutmaktadır. Bu yüzden ateşe su dökmeye çalışan karınca misali biz de bildiklerimizi aktarmaya niyet ederek bu çalışmayı hazırladık. Böylece Nebi'nin (aleyhisselam) şu müjdesinde bahsettiği kişilerden olmak istedik:

وَعَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعُذْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسلم:

يَحْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ مِنْ كُلِّ خَلَفٍ عُدُولُهُ يَنْفُونَ عَنْهُ تَحْرِيفَ الْغَالِينَ وَانْتِحَالَ الْمُبْطِلِينَ وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِينَ

"**Sonradan gelen her bir neslin arasından bu ilmi adaletli olanları yüklenip taşır. Bunlar aşırı gidenlerin tahriflerini, batıl ehlinin hırsızlıklarını ve cahillerin yanlış tevillerini bertaraf ederler**.[2]

"Başarıya muvaffak kılan yalnız Allah'tır.

Ona tevekkül ettim ve yalnız ona yöneliyorum."

(Hud 88.)

[2] **Sahih.** Beyhaki, Sünenül Kübra 20952 (tariklerinin ve şahidlerinin çokluğuyla sahih konumuna ulaşır.)

Birinci bölüm

Hallal'ın *Recep Ayının Faziletleri* Kitabının çevirisi

Recep Ayının fazileti hakkında birkaç kitap yazılmıştır. Bu kitaplardan en meşhur olanını çevirip tahkik etmek ve halkımızın bu kitaptaki hadislerin sıhhati hakkında bilgi sahibi olmalarını istedim.

Ebu Muhammed el-Hasan bin Muhammed bin el-Hasan bin Ali el-Bağdadi el-Hallal (352 - 439 hicri. = 963 – 1047 miladi) Fedailu Recep adlı bir kitap yazmış, içinde Recep ayının fazileti ile ilgili 18 adet hadisi nakletmiştir. Bunlardan birçoğu sadece Hallal'ın rivâyet ettiği uydurma ve şiddetli zayıf hadislerdir.

Kitabın yazarı olan ***el-Hasen el-Hallal,*** meşhur Hanbeli muhaddis ve fıkıhçısı, olan Ebu Bekir el- Hallal değildir. Zira Ebu Bekir el-Hallal, İmam Ahmed'in talebelerinden yetişmiş, sağlam, sika, muteber bir alimdir. Vefat tarihi ise h.311'dir. burada kitabını çevirdiğimiz el-Hasen el-Hallal ise h.439 yılında vefat etmiştir.

Kitabın çevirisi ve tahkiki @selefisalihinyolu tarafından yapılmıştır.

Kitabın asıl çevirisi siyah ve kalın, yaptığımız tahkik (açıklama) ise eğik ve normal olarak yazılmıştır.

1.Hadis

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ، رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، قَالَ : كَانَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ شَهْرُ رَجَبٍ ، قَالَ :

" اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ

Nebi aleyhisselam Recep geldiğinde şöyle dua ederdi
Allahım bize Recep ve şabanı mübarek kıl ve bizi Ramazana ulaştır

Bu hadisi nakleden Ziyad ibn Numeyr ve Zaide ibn ebir Rukad adlı raviler zayıf ve şiddetli zayıf raviler bu yüzden hadis şiddetli zayıp olup uydurma ihtimali olan bir rivâyettir.

<u>Kitabın ilerleyen bölümünde bu hadis için müstakil bir başlık açılmıştır.</u>

2.Hadis

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ سُمِّيَ رَجَبٌ قَالَ

لأَنَّهُ يُتَرَجَّبُ فِيهِ خَيْرٌ كثيرٌ لِشَعْبَانَ وَرَمَضَانَ.

Enes ten gelen rivâyete göre Nebi aleyhisselama neden bu ay Recep diye isimlendirildi (Recep, bereketli, tazim edilen önem verilen demektir) diye sorunca o şöyle dedi :
Çünkü bu ay, Şaban ve Ramazan için bereketleniyor.

Hadisin isnadında peşi peşine 2 adet mechul ravi var, Muhammed ibn Muhammed el Buhârî ve Abdülaziz ibn Hâtim el Buhârî. Bu ravileri tanıyan Hiç kimse yok. Böylece hadisin uydurma olduğu net olarak ortaya çıkmaktadır.

3. Hadis

أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ ، رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، يَقُولُ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " إِنَّ فِي الْجَنَّةِ نَهْرًا ، يُقَالُ لَهُ : رَجَبٌ ، مَنْ صَامَ مِنْ رَجَبٍ يَوْمًا وَاحِدًا ، سَقَاهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ النَّهْرِ

Enes ten gelen rivâyete göre Nebi aleyhisselam şöyle demiştir:
Cennette Recep adında bir nehir vardır kim Recep te bir gün oruç tutarsa Allah o kişiye işte o nehirden su içirir.

Hadis uydurmadır, çünkü ravilerinde Mansur ibn Zeyd el Esedi uydurmacıdır. Bu şahıs hem hadisi uydurmuş hem de hadisi falanca dan duydum diyerek bir ravi de uydurmuştur. Hadisin senedinde mechul bir kişi vardır ki bu da uydurma olduğunun bir diğer kanıtıdır.

4. Hadis

، رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : " أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يُتِمَّ صَوْمَ شَهْرٍ بَعْدَ رَمَضَانَ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ إِلا رَجَبٍ وَشَعْبانَ

Ebû Hureyre'den gelen rivâyete göre Nebi aleyhisselam ramazan haricinde Recep ve Şaban ayı kadar çok oruçla geçirdiği bir ay olmamıştır

Hadisi nakleden Yunus ibn Atıyye el saffar, metruk bir ravidir, ayrıca hadisin sahih halinde, "Ramazandan başka Şaban hariç Nebi aleyhisselamın tamamına yakınını oruçla geçirdiği bir ay yoktur" şeklindedir. Ancak Yunus, bu sahih rivâyete "Recep Ayı" şeklinde bir ilave yaparak hadisin manasını saptırmıştır

5. Hadis

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّه عَنْهُمَا ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " وَمَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ شَهْرٍ حَرَامٍ ، كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ شَهْرًا ، وَمَنْ صَامَ أَيَّامَ الْعَشْرِ ، كَانَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ حَسَنَةٌ

İbn Abbas'tan gelen rivâyete göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi:
Kim Recep ten bir gün oruç tutarsa Allah onun her bir gün orucuna bir aylık oruç tutmuş gibi sevap verir kim de Eyyami Aşr da (Zilhiccenin ilk on günü) oruç tutarsa ona her bir günü için bir hasene verir.

Hadisin ravilerinden İbrahim ibnül Yesea uydurmacı biridir. Bu yüzden hadis uydurmadır.

6. Hadis

عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ ، عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " مَنْ أَحْيَا لَيْلَةَ رَجَبٍ ، وَصَامَ يَوْمَهَا أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ ثِمَارِ الْجَنَّةِ ، وَكَسَاهُ مِنْ خُضْرِ الْجَنَّةِ ، وَسَقَاهُ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْتُومِ ، إِلا مَنْ فَعَلَ ثَلاثًا : مَنْ قَتَلَ نَفْسًا ، أَوْ سَمِعَ مُسْتَغِيثًا يَسْتَغِيثُ بِاللَّهِ بِلَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ يَا غَوْثًا بِاللَّهِ فَلَمْ يُغِثْهُ ، أَوْ شَكَى إِلَيْهِ أَخُوهُ حَاجَةً فَلَمْ يُفَرِّجْ عَنْهُ

Ali ibn Ebî Talib'in dediğine göre Nebi aleyhisselam şöyle dedi

“Kim recebin gecesini ihya eder, gündüzünü oruçla geçirirse Allah ona cennet meyvelerinden yedirir, cennet elbiselerinden giydirir, Rahiki Mahtum adlı cennet içeceğinden içirir, Şu üç kişi hariç:
(1) Adam öldüren kişi,
(2) Birinin gece gündüz Allahtan yardım istediğimi gördüğü halde o kişiye yardım etmeyen,
(3) Bir kardeşi kendinden ihtiyacını gidermek için yardım istediğinde ona yardım etmeyen kişi.”

Hadisin ravilerinden Muhammed ibn Mervan el Kattan, Hadisleri kabul edilmeyen biridir. Ebû Hamza es Semali adlı ravi de hadiste zayıf biridir. Huseyn İbn Garik, yalancılığı ve hadis uydyrmacılığı bilinen biridir.Böylece bir yalancı bir terk edilmiş ve bir zayıf ravinin naklettiği bu hadisin uydurma olduğu ortaya çıkmış olur. Bu yüzden hadis uydurmadır.

7. Hadis

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " رَجَبٌ مِنْ شُهُورِ الْحُرُمِ ، وَأَيَّامُهُ مَكْتُوبَةٌ عَلَى أَبْوَابِ السَّمَاءِ السَّادِسَةِ ، فَإِذَا صَامَ الرَّجُلُ مِنْهُ يَوْمًا ، وَجَرَّدَ صَوْمَهُ لِتَقْوَى اللَّهِ ، نَطَقَ الْبَابُ وَنَطَقَ الْيَوْمُ ، قَالا : يَا رَبِّ ، اغْفِرْ لَهُ ، وَإِذَا لَمْ يُتِمَّ صَوْمَهُ بِتَقْوَى اللَّهِ ، لَمْ يَسْتَغْفِرَا ، قَالَ ، أَوْ قِيلَ : خَدَعَتْكَ نَفْسُكَ

Ebû Sâîd el Hudri nin dediğine göre Nebi aleyhisselam şöyle dedi

"Recep haram aylardandır, onun günleri 6. Kat semanın kapılarında yazılıdır.

Kim Recep te bir gün oruç tutarsa ve orucunda takvalı olamazsa o kapı dile gelip şöyle der
"Ey Rabbim onu bağışla"

Şayet o kişi takvalı olarak orucunu bitiremezse ve Allahtan af da dilemezse o kapı şöyle der

***Kendine yazık ettin*."**

Hadisin ravilerinden

- *1 kişi hadis uydurmacısı*
- *1 kişi zayıf*
- *2 kişi de mechul kişilerdir. Böylece hadisin uydurma olduğu çok net ortaya çıkar.*

8. Hadis

عَنْ مَكْحُولٍ ، أَنَّ رَجُلا سَأَلَ أَبَا الدَّرْدَاءِ عَنْ صِيَامِ رَجَبٍ ، فَقَالَ : " سَأَلْتُ عَنْ شَهْرٍ كَانَتِ الْجَاهِلِيَّةُ تُعَظِّمُهُ فِي جَاهِلِيَّتِهَا ، وَمَا زَادَهُ الإِسْلامُ إلا فَضْلا ، وَتَعْظِيمًا ، فَمَنْ صَامَ فِيهِ يَوْمًا تَطَوُّعًا يَحْتَسِبُ بِهِ ثَوَابَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَيَبْتَغِي بِهِ وَجْهَهُ مُخْلِصًا ، أَطْفَأَ صَوْمُهُ ذَلِكَ الْيَوْمِ غَضَبَ اللَّهِ ، وَأَغْلَقَ عَنْهُ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ جَهَنَّمَ ، وَلَوْ أُعْطِيَ مِلْءَ الأَرْضِ ذَهَبًا ، مَا كَانَ ذَلِكَ جَزَاءً لَهُ ، وَلا يَسْتَكْمِلُ أَجْرَهُ شَيْءٌ مِنَ الدُّنْيَا دُونَ يَوْمِ الْحِسَابِ ، وَلَهُ إِذَا أَمْسَى عَشْرَ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٍ ، فَإِنْ دَعَا بِشَيْءٍ مِنْ عَاجِلِ الدُّنْيَا أُعْطِيَهُ ، وَإِلا أَرْضَى لَهُ مِنَ الْخَيْرِ أَفْضَلَ دُعَاءٍ دَعَاهُ دَاعٍ
...مِنْ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَأَحِبَّائِهِ وَأَصْفِيَائِهِ

Mekhulden gelen rivâyete göre, bir adam Ebû'd-Derda'ya Recep Orucu hakkımda sordu.

Ebûd Derda dedi ki, "Sen cahiliyyede tazim edilen bir aydan sordun, İslam da şüphesiz bu ayın ancak faziletini ve saygınlığını artırmıştır.

Kim bu ayda sevabını Allahtan bekleyerek ve halis niyetle Allahın yüzünü umarak nafile bir oruç tutarsa o orucu, Allahın gazabını söndürür, cehennem kapılarından bir kapıyı kapattırır. Yer yüzü kadar altın verilse bu orucun karşılığı olamaz. Hesap günü haricinde onun karşılığını hiçbir şey tastamam veremez.
Akşam olunca on duası kabul olur, dünya işlerinden bir şey için dua etse kabul olur, istemezse de ondan daha hayırlı olan evliyaların ve seçilmiş kulların dualarından onun için kabul ederim....."

Hadis çok uzun olduğu için devamını buraya almadım, nakleden ravi, Dâvûd ibn Mahber adında uydurmacılığı bilinen bir ravi. Bu yüzden hadis uydurmadır.

9. Hadis

كَانَ ابْنُ عُمَر رَضِيَ اللهُ عَنْهما ، يُعْجِبُهُ أَنْ يَعْتَمِرَ فِي رَجَبٍ شَهْرٍ حَرَامٍ بَيْنَ ظَهْرَانَيِ السَّنَةِ

İbn Ömer, yılın ortasındaki ay olan Recep ayında umre yapmayı severdi.

Hadis sahihtir. Ancak Recep ayına özel oruç veya Sadaka yahut namaza delil olacak bir yönü yoktur. Zira haram aylar, içinde savaşın olmadığı emniyetli aylardandır. Bu aylarda insanlar hac ve umre için yola çıkardı. İbn Ömer'in de bu durumda umre yapmayı sevmesi gayet doğaldır.

10. Hadis

عَنِ ابْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّه عَنْهُمَا ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " صَوْمُ أَوَّل يَوْمٍ مِنْ رَجَبٍ كَفَّارَةُ ثَلاثَةِ سِنِينَ ، وَالثَّانِي كَفَّارَةُ سَنَتَيْنِ ، وَالثَّالِثُ كَفَّارَةُ سَنَةٍ ، ثُمَّ كُلُّ يَوْمٍ شَهْرٍ

İbn Abbas tan gelen rivâyete göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

Recebin ilk günü tutulan oruç 3 yıllık günahlara kefarettir ,

2. Günü tutulan oruç, 2 yıllık günahlara kefarettir.

3. Günü tutulan oruç ise bir yıllık günahlara kefarettir.

Diğer günler için de her bir güne bir ay (kefaret) olur."

Hadisi nakleden 2 ravi mechul, bir ravi de hadiste zayıf biridir. Hadis uydurmadır.

11. Hadis

رَجَبٌ شَهْرُ اللَّهِ الأَحْكَمُ ، مَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ رَجَبٍ كَانَ لَهُ كِصِيَامِ شَهْرٍ ، وَمَنْ صَامَ سَبْعَةَ أَيَّامٍ مِنْ رَجَبٍ ، غَلَّقَ اللَّهُ عَنْهُ سَبْعَةَ أَبْوَابِ جَهَنَّمَ ، وَمَنْ صَامَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ مِنْ رَجَبٍ ، فُتِحَتْ لَهُ ثَمَانِيَةُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ ، وَمَنْ صَامَ عَشَرَةَ أَيَّامٍ مِنْ رَجَبٍ ، نَادَى مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ : قَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ ، فَاسْتَأْنِفْ عَمَلَكَ ، وَمَنْ زَادَ زَادَهُ اللَّهُ " .

Said eş-Şami radıyallahu anhu, Rasulullah'ın (s.a.v.) şöyle dediğini aktarmıştır:

"Recep Allahın en hikmetli ayıdır, kim o ayda bir gün oruç tutarsa bir ay oruç tutmuş gibi olur
Kim o ayda 7 gün oruç tutarsa Allah o kişi için cehennemin 7 kapısını da kapatır
Kim o ayda 8 gün oruç tutarsa Allah onun için cennetin 8 kapısını da açar
Kim o ayda 10 gün oruç tutarsa gökten bir münadi şöyle nida eder,

Allah seni bağışladı , ameline devam et, kim artıtırırsa Allah da artırır."

Hadis uydurmadır, hadisin toplam 7 ravisi var, bu ravilerin 4 tanesi mechul yani kimsenin bilmediği raviler.
1 tanesi de hadisi kabul edilmeyen ravidir.
Böylece uydurma olduğu ortaya çıkar.

12. Hadis

، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّه عَنْهُمَا ، أَنَّ يَهُودِيًّا أَتَاهُ ، فَقَالَ : يَا ابْنَ عَبَّاسٍ ، إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَنْ أَشْيَاءَ ، إِنْ أَنْتَ أَخْبَرْتَنِي بِتَأْوِيلِهَا فَأَنْتَ ابْنَ عَبَّاسٍ ، قَالَ : " وَمَا هِيَ " ؟ قَالَ : عَنْ رَجَبٍ لِمَ سُمِّيَ رَجَبٌ ؟ وَعَنْ شَعْبَانَ لِمَ سُمِّيَ شَعْبَانُ ؟ قَالَ : " أَمَّا رَجَبٌ ، إِنَّهُ يُتَرَجَّبُ فِيهِ خَيْرٌ كَثِيرٌ لِشَعْبَانَ ، وَسُمِّيَ أَصَمُّ لأَنَّ الْمَلائِكَةَ تُصَمُّ أَذَانُهَا لِشِدَّةِ ارْتِفَاعِ أَصْوَاتِهَا بِالتَّسْبِيحِ وَالتَّقْدِيسِ

Bir Yahudi ibn Abbas'a gelerek, şöyle der, ey ibn Abbas, benim bazı sorularım var, şayet sen bana cevaplarını verebilirsen işte sen İbn Abbasa yakışır bir şey yapmış olursun.

İbn Abbas: nedir onlar? Dedi.

Yahudi: Neden Recep Ayı, Recep diye isimlendirildi ,şaban neden Şaban diye isimlendirildi?

İbn Abbas: Recep ayına gelince, o ayda çokça hayır olup bollaştığı için Recep diye isimlendirilmiştir.

Şabana gelince, bu ay sağır ay diye isimlendirilmiştir çünkü bu ayda melekler çokça Allahı tesbih ve takdis ettikleri için seslerinin yüksekliğinden kulakları sağır olmuştur.

Hadisin senedindeki Muhammed ibn Saib adlı ravi uydurmacıdır. Bu yüzden hadis de uydurmadır. Ayrıca rivayetin metni de yanlış bilgi içerir. Sağır ay (Esam), şaban ayının değil Recep ayının ismidir. Çünkü bu ay, içerisinde savaşın yapılmadığı, kılıç kalkan seslerinin duyulmadığı haram aylardandır.

13. Hadis

عَنْ أَنَس بْن مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " مَنْ صَامَ ثَلاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ حَرَامٍ ، الْخَمِيسَ وَالْجُمْعَةَ وَالسَّبْتَ ، كُتِبَ لَهُ عِبَادَةُ سَبْعِ مِئَةِ سَنَةٍ

Enes ibn Malik ten gelen rivâyete göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi:

"Kim her haram aydan perşembe cuma ve cumartesi oruç tutarsa 700 yıllık ibadet sevabı alır."

Hadisi nakleden 3 ravi mechul, 1 ravi zayıftır. Böylece hadisin uydurma olduğu ortaya çıkar. Ayrıca metindeki abartı da uydurma hadislerin özelliğindendir.

14. Hadis

ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّه تَعَالى عَنْهُمَا ، قَالَ : قَالَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " مَنْ صَامَ يَوْمًا مُنْ شَهْرٍ حَرَامٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ شَهْرًا ، كَانَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ حَسَنَةٌ

İbn Abbas'tan gelen rivâyete göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu

Kim haram ayda bir gün oruç tutarsa Allah ona her bir günü için bir ay sevabı verir ve bir hasene yazar.

Hadisin ravisi İbrahim ibnül Yesea, uydurmacıdır. Ahmed b. Hanbel, onun uydurmacı olduğunu söylemiştir. Buhari de hadisleri reddedilen biri olduğunu söylemiştir. Suyuti dahi bu kişinin "çürük" olduğunu kabul etmiştir. Hadis uydurmadır.

15. Hadis

قَالَ عَبْد اللَّه بْن عُمَر رَضِي اللَّه عَنْهُمَا : " إِنَّمَا سُمِّيَ شَهْرُ رَمَضَانَ لأَنَّهُ يَرْضُّ فِيهِ الذُّنُوبَ رَضًّا ، وَإِنَّمَا سُمِّيَ رَجَبٌ ، لأَنَّ الْمَلائِكَة تَرْجُبُ فِيهِ بِالتَّسْبِيحِ وَالتَّحْمِيدِ وَالتَّمْجِيدِ لِلْجَبَّارِ عَزَّ وَجَلَّ

Abdullah ibn Ömer şöyle demiştir:

Ramazan, içinde günahların yanıp tutuştuğu için ramazan diye isimlendirilmiştir.
Recep ise melekler bu ayda tesbih ve takdileriyle yüce Allaha tazim ettikleri için Recep diye isimlendirilmiştir (Recebin bir anlamı da tazim dir)

Hadisin ravisi olan Osman İbni Abdullah eş Şami, hadis uyduran biridir. Hadis uydurmadır.

16.Hadis

يَوْمُ الْفِطْرِ يَوْمُ الْجَوَائِزِ

İbn Abbas şöyle demiştir; "Ramazan Bayramı günü, ödül günüdür."

Hadisi isnadsız olarak rivâyet etmiştir. Başka bir yerde de ibn Abbas'tan göremedim. Senedi olmadığı için muallak ve zayıf bir hadistir. Ayrıca Recep ve fazileti ile ilgili bir yanı yoktur.

17.Hadis

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، قَالَ : " مَنْ صَامَ يَوْمَ سَبْعَةٍ وَعِشْرِينَ مِنْ رَجَبٍ ، كَتَبَ اللَّهُ لَهُ صِيَامَ سِتِّينَ شَهْرًا ، وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي هَبَطَ فِيهِ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلامُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالرِّسَالَةِ "

Ebû Hureyre şöyle demiştir

Kim Recep ayının 21. Günü oruç tutarsa Allah ona 60 senelik ibadet sevabı verir, çünkü o gün, Peygambere Cebrail in peygamberliği getirdiği zamandır.

Hadisin ravisi Şehr ibn Havşeb çokça hata yapan biridir. Hadiste zayıftır. Bir diğer ravisi olan Matar ise hadiste zayıf biridir. Sened itibariyle hadisin isnadı zayıftır. Ayrıca metinde yanlışlarla doludur, örneğin Peygamberlik Recep ayında değil Ramazan ayında başlamıştır. Böylece hadisin metni münker, İsnadı ***siddetli zayıftır.***

18.Hadis

مَنْ بَلَغَهُ عَنِ اللَّهِ شيءٌ فِيهِ فضيلةٌ فَأَخَذَ بِهِ إِيمَانًا بِاللَّهِ وَرَجَاءَ ثَوَابِهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ ذٰلِكَ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ كَذٰلِكَ.

Câbir'den gelen rivâyete göre Peygamber aleyhisselam şöyle demiştir

Kime Allahtan, bir şeyin fazileti hakkında bir bilgi gelirse, o kişi de onu inanarak ve sevabını umarak yaparsa, aslında öyle bir bilgi olmasa bile Allah o kişiye o umduğu şeyi verir.

Hadisin ravisi olan Ala ibn Amr el Hanefi, uydurmacının biridir. Yalanları çoktur. Ayrıca hadisin metni de uydurma olduğunu ortaya koyuyor, çünkü dinde bir şeyi güzel zannetmenin, o şeyi yapmak için yeterli bir delil olduğunu ifade ediyor ki bu dinin temellerini yerinden oynatan bir iddiadır. Peygamber aleyhisselam, kim bizim yapmadığımız bir işi yaparsa o iş reddedilir demiştir.

Allaha hamd olsun, Hallal ın Recep ayının fazileti kitabının tamamının çevirisi sona erdi. Böylece **Recep ayının fazileti hakkında hiçbir sahih hadis yoktur**,sözüne muhalefet için öne sürülen "*Hallal bu konuda kitap yazmış, içinde o kadar hadis var*" iddiaları da boşa çıkmış olur.

Bu kitapta toplam 18 adet rivâyet vardır. Birçoğu uydurma geri kalanı da şiddetli zayıf hadislerdir. Sahih olanları ise konuyla alakasız rivayetlerdir.

Hamd Allah'adır.

İkinci Bölüm

Cahiliyede Recep Ayı

Atira Nedir?

Ebu Ubeyde şöyle demiştir:

أَن الْعَرَب فِي الْجَاهِلِيَّة كَانُوا إِذا طلب أحدهم أمرا نذر لَئِن ظفر بِهِ لَيَذْبَحَن من غنمه فِي رَجَب كَذَا وَكَذَا وَهِي العتائر فَإِذا ظفر بِهِ فَرُبمَا ضن بغنمه وَهِي الربيض فَيَأْخُذ عَددهَا ظباء فيذبحها فِي رَجَب مَكَان الْغنم فَكَانَت تِلْكَ عتائره فَضرب هَذَا مثلا يَقُول

أخذتمونا بذنب غَيرنَا كَمَا أخذت الظباء مَكَان الْغنم.

Cahiliye dönemde Araplar, bir şey istediklerinde, onu elde ederlerse Receb ayında şu kadar koyununu kurban edeceklerine yemin ederlerdi. Bunlara atair denilirdi. Eğer elde ederlerse, otlayan koyunlarından bazen cimri davranabilirlerdi; bu yüzden aynı sayıda ceylan alıp Receb ayında koyunların yerine kurban ederlerdi. Bunlar da kurbanlarıydı. Bu yüzden bunu bir atasözü haline getirdi ve şöyle dedi:

"Başkalarının günahı için bizi aldınız, tıpkı ceylanları koyunların yerine aldığınız gibi."

Ebu Ubeyd, Ğaribul Hadis, 1/196

İbn Manzur şöyle demiştir:

وَهِيَ شَاةٌ كَانُوا يَذْبَحُونَهَا فِي رَجَبٍ لِآلِهَتِهِم

أَول مَا يُنْتَج كَانُوا يَذْبَحُونَهَا لِآلِهَتِهِمْ

Atira, Cahiliyede, Recep ayında ilahları için kestikleri bir koyun kurbanıdır. Bir şeyin ilk yavrusunu ilahları için kurban ettiklerinde buna Atira derlerdi.

İbn Manzur, Lisanul Arab, 4/537

Tarihçi Cevad Ali, Atira'yı şöyle açıklamıştır;

الذبائح التي كانوا يذبحونها عند أصنامهم وأنصابهم في رجب وفي غير رجب، والتي كانوا يلطخون بدمائها الصنم الذي كانوا يعترون له

Atira, Putlarının yanında kestikleri ve kanını, yemin verrdiği putlara sürdükleri bir kurbandı.

Cevad Ali, el-Mufassal, 11/202

Atira Kurbanı, Recep ayında Putlara kesilirdi

" عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " لَا فَرَعَ، وَلَا عَتِيرَةَ

Ebu Hureyre'den gelen rivayete göre Nebi s.a.v. şöyle demiştir:

"Ne atira nede fera yoktur."

İbn Şihab şöyle dedi: "Cahiliyede insanlar hayvanlarının ilk doğan yavurusunu fera' adı altında keserlerdi. Atire de Receb ayında kesilen bir kurbandır."[3]

[3] Ahmed, 10356, Sahih.

كان اهل الجاهلية يذبحونها في رجب مكان الاضحية فلما جاء السلام قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا فرع ولا عتيرة قال ابي والفرع اول شيء ينتج يذبحونه

İmam Ahmed şöyle dedi: **Süfyan ibn Uyeyne'** ye Atira hakkında soruldu o da şöyle dedi : *Cahiliye halkı, kurban bayramında kestiğimiz kurban yerine Recep ayında putlarına kurban keser ve buna Atira (veya Recebiyye) denirdi. İslâm gelince Atira kaldırıldı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi: "**Ne atira nede Fer'a yoktur!**"*

Ahmed dedi ki : *Fer'a, bir şeyin ilk yavrusunun putlara kurban edilmesidir.*

Mesailu Imam Ahmed, 1603, **Sahih.**

Yukarıda görüldüğü üzere Cahiliye halkı recebi tazim ediyor, onu yüceltiyordu. Islâm dini ise bunları kaldırdı. Yerine Kurban Bayramındaki kurbanı getirdi.

عن خرشة بن الحر، قال: رأيت عمر يضرب أكف الناس في رجب، حتى يضعوها في الجفان، ويقول: كلوا، فإنما هو شهر كان يعظمه أهل الجاهلية

Tabiin'den Harşe ibn Har şöyle demiştir:
"**Ömer b. el-Hattab'ı gördüm Receb ayında oruç tutanların sırtlarına orucu bırakıp yeyinceye kadar vuruyor ve şöyle diyordu:**

"Receb ha! Nedir o Receb? Orucunuzu Açın! Receb ancak Cahiliyye halkının tazim ettikleri bir aydır. (İslâm gelince terk edildi.)"

Sahih. Taberani, Evsat 7636, İbn Ebi Şeybe 9758, Elbani, İrva, 1952.[4]

[4] Yine Cahiliyede recebe özel oruçlar tutulurdu, bunu da kaldırıp Ramazan orucunu getirdi. Ama bugün insanlar din adına Recep ayını tazim ediyorlar...

Hasan-ı Basri şöyle demiştir :

الحسن قال: ليس في الإسلام عتيرة إنما كانت العتيرة في الجاهلية كان أحدهم يصوم رجب ويعتر فيه ويشبه الذبح في رجب اتخاذه موسما وعيدا كأكل الحلوى

"İslam'da Atira yoktur, bilakis Atira cahiliyye'de vardı,(Atira, recep ayında putlara kesilen bir kurbandır) Atira yapacak olan birisi Receb'de oruç tutar ve kurban bayramına veya panayıra benzeterek tatlılar yenirdi."[5]

Tartuşi, Recep ayının ismini şöyle açıklamıştır:

وإنما سمي رجب [بذلك] ؛ لأنهم كانوا يرجبونه؛ أي: يعظمونه

Recebin bu şekilde isimlendirilmesi, cahiliyyede tazim edilmesinden dolayıdır. Çünkü Receb demek tazim (yüceltmek) demektir.[6]

Recep ayı hakkındaki uydurma hadislerle alakalı bir kitap yazan İbn Dihye, Recebin kökenini şöyle açıklamıştır:

"Recep, Mudar kabilesinin Cahiliye devrinde tazim ettikleri bir aydır. Zâten Ömer ibnül Hattap da bu ayda oruç tutanları dövüyordu. (çünkü yaptıkları şey, dinde aslı olmadığı halde Recebi dinde kutsal bir ay gibi görmelerinden dolayıydı)."[7]

[5] İbn Recep el Hanbeli, Letaiful mearif, 118

[6] Tartuşi,el-Havas vel Bid'a, 136

[7] İbn Dıhye, Edau Ma Vecebe fi Vad'il Vaddain fi Receb, 63

Kurtubi şöyle demiştir:

وَقِيلَ لَهُ رَجَبُ مُضَرَ لِأَنَّ رَبِيعَةَ بْنَ نِزَارٍ كَانُوا يُحَرِّمُونَ شَهْرَ رَمَضَانَ وَيُسَمُّونَهُ رَجَبًا. وَكَانَتْ مُضَرُ تُحَرِّمُ رَجَبًا نَفْسَهُ، فَلِذَلِكَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيهِ: (الَّذِي بَيْنَ جُمَادَى وَشَعْبَانَ)

"Recep ayına, Receb-i Mudar (Mudar'ın Receb'i) denilirdi. Çünkü Rabi ibn Nizar soyundan gelenlerin Ramazan ayını haram ay kabul edip ona Receb demeleri; buna karşılık ***Mudarlar'ın bizzat Receb'in kendisini haram ay kabul etmeleri idi.*** *Bundan dolayı Hz. Peygamber de bu hususta: "...Cumade ile Şaban arasındaki Recep" diye buyurarak, Receb'in adı (ve sırası) hususundaki farklılıkları yaptığı açıklama ile ortadan kaldırmış oldu."*[8]

Cahiliyede kabileler, takvimdeki ay sıralarını değiştirir, farklı aylara kutsallık atfederlerdi. Haram ay kavramını bazıları, sıralamayı esas alarak değiştirirken bazıları da bizzat Recep ayını, hangi sırayla gelirse gelsin haram sayarlardı. Recebi Ramazan gibi gören kabileler olduğunu ve bunların İslam'a girdiklerinde de aynı inançlarını Recep ayı geldiğinde uygulamak istemelerinin en temel sebebi budur. Çünkü geçmişte alışageldikleri kutsallıklar ve ibadetler artık Ramazan'da yapılmak zorundadır. Bu ise kolaylıkla herkes tarafından kalplere sinmemiş olmalıdır ki Peygamber zamanı dahil o ayda oruç ve kurbanlar hakkında sorular sorulmuş, sahabe döneminde birçok insan o aya özel oruç tutan yeni Müslümanlarla mücadele etmek zorunda kalmıştır. Recebin faziletiyle ilgili onlarca hadis uydurulması da bu altbilgi göz önünde bulundurularak daha iyi anlaşılacaktır.

---

[8] Kurtubi, Camiul Ahkam, 8/133. Kurtubi'nin bahsettiği olay, Veda Hutbesi sırasındaki şu olaydır: Ebu. Bekre r.a.'dan, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den şöyle buyurduğunu nakletmektedir: "*Şüphesiz zaman Allahın gökleri ve yeri yarattığı günkü haline dönüp gelmiş bulunuyor. Sene on iki aydır. Bunlardan dört ay haram aylardır. Bunların da üçü Zülkade, Zülhicce ve Muharrem arka arkaya gelirler.* ***Dördüncüleri ise Cumada ile Şaban arasındaki Mudarlıların (tazim ettikleri) Receb ayıdır****. Bu ay hangi aydır?*
Bizler: Allah ve Rasulü daha iyi bilir, dedik. Allah Rasulü, bu aya isminden başka bir isim vereceğini zannettirecek kadar sustu. Daha sonra: Bu Zülhicce ayı değil midir, diye sordu. Biz: Evet, Zülhiccedir, dedik. (Buhari, Edahi, 5)

Üçüncü Bölüm

İslam'ın Recep Ayına Tavrı

İslam'da Receb'in Diğer Aylardan Farkı Yoktur

Müşrikler, Nebi Aleyhisselam gönderilmeden önce Recep ayında putları için kurban keserler ve bu aya saygıdan ötürü oruç tutarlardı. Sonra İslam gelince bu kurbanı kaldırıp yerine Zilhicce ayında kesilen Kurbanı meşru kıldı, bu orucu kaldırıp Ramazan ayında tutulan orucu meşru kıldı. Ancak bazı sahabiler islam'a yeni girdikleri için Nebi aleyhisselam'a eskideki alışkanlıklarından soru sormuşlardı.

Nübeyşe (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, bir adam Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'e: Cahiliyye döneminde Receb ayında kurban keserdik (bu kurbana Atîra derlerdi.). Bu konuda ne dersin? dedi.

Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'de: **Hangi ayda keserseniz kesin Allah için kesin ve Allah'ı onurlandırın, etinden de başkalarına yedirin** buyurdu. Adam: Devenin ilk yavrusunu da kurban ederdik (buna da fera denirdi.) bu konuda ne emredersiniz deyince:

Her sürüden bir kurban kesersin, o kurban sürü içerisinde beslenir büyüyünce keser ve etini sadaka olarak dağıtırsın buyurdu. [9]

[9] Nesâî, Fera, 2, Ebû Dâvûd, Dahaya, 20; İbn Mâce, Zebaih, 2. **Sahih.**

İbn Hacer bu hadisi şöyle açıklamıştır:

"Bu hadisten anlaşılan Nebi aleyhisselam Fera ve Atira'yı esasen iptal etmemiştir. O, ancak fera'nın, hayvanın ilk yavrusunun kesilmesi zorunluluğunu iptal etmiş, (Hangi yavrusu olduğunun bir farkı olmadığını ifade etmiş,) atiranın ise özellikle Recep'te kesilmesi zorunluluğunu iptal etmiştir."[10]

Bu hadisten anlaşıldığına göre konumuz olan Atira'nın yani hayvanlar için şükür kurbanının herhangi bir ayda kesilebileceği, Recebin bir hususiyeti olmadığı bizzat Nebi aleyhisselam tarafından ifade edilmiş olmaktadır.

Osman b. Hâkim El-Ensâri dedi ki: Saîd b. Cübeyr'e Receb orucunu sordum «Biz o zaman Receb ayında bulunuyorduk, şu cevâbı verdi: «Ben, İbn Abbâs (radıyallahü anhûma)'yi şunları söylerken işittim: — Resûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) (bazen) biz: Bu artık orucu bırakmaz, deyinceye kadar oruç tutar, bazen de: bu artık oruç tu tınaz, deyinceye kadar orucu terkederdi.» (Müslim, Savm, 34).

Hadisten anlaşılan, tebei tabiinden bir zat, tabiinden olan Said b. Cübeyr'e *Receb ayının orucunun fazileti yada yasaklığı hakkında sorunca* İbn Cübeyr, bu ayın bir üstünlüğü yada yasaklığı olmadığını aktarmak için Nebi'nin aleyhisselam, bu aya özel bir tavrı olmadığını, bilakis yıl boyunca bazen uzun süreler tuttuğunu, bazen de uzun süreler ara verdiğini öğretmiştir. O halde Recebin diğer aylardan bir farkı -savaşın haram olması durumu hariç- yoktur.

[10] İbn Hacer, Fethul Bari, 9/597

Ömer (r.a.)

عن خرشة بن الحر، قال: رأيت عمر يضرب أكف الناس في رجب، حتى يضعوها في الجفان، ويقول: كلوا، فإنما هو شهر كان يعظمه أهل الجاهلية

Tabiin'den Harşe ibn Har şöyle demiştir: ***"Ömer b. el-Hattab'ı gördüm Receb ayında oruç tutanların sırtlarına orucu bırakıp yeyinceye kadar vuruyor ve şöyle diyordu:***

"Receb ha! Nedir o Receb? Orucunuzu Açın! Receb ancak Cahiliyye halkının tazim ettikleri bir aydır.(*İslâm gelince terk edildi****.)"***[11]

Abdullah ibn Ömer (r.a.)

كان ابن عمر: «إذا رأى الناس، وما يعدون لرجب كره ذلك

İbn Ömer, Recep ayını tazim eden insanlar gördüğünde bundan rahatsız olurdu.[12]

İbn Abbas (r.a.)

Ebû bekre yoluyla nakledildiğine göre İbn Abbas, ailesinin yanına girdiğinde onların yanında (iftar için) hazırlanmış sepetleri ve çömlekleri gördü. Bu nedir diye sorunca onlar "**Recep Orucu tutuyoruz"** dediler, İbn Abbas da şöyle dedi: **"Recebi Ramazan'a mı denk tuttunuz? Ve sepetleri kırıp çömlekleri parçaladı."**[13]

---

[11] ***Sahih****. Taberani, Evsat 7636, İbn Ebi Şeybe 9758, Elbani, İrva, 1952. Parantez içindeki cümle, Taberani'den olup sahihtir.*

[12] İbn Ebî Şeybe, 9761, Sahih

[13] İbn Kudame, el-Muğni 4/429

كان ابن عباس ينهى عن صيام رجب كله لأن لا يتخذ عيدا.

İbn Abbas, Recep ayının tamamında oruç tutulmasını, bir bayram haline getirilmemesi için yasaklardı.

İbn Ebî Şeybe, 7854, Sahih

كان ابن عباس ينهى عن صيام الشهر كاملا ويقول ليصمه إلا أياما وكان ينهى عن إفراد اليوم كلما مر به وعن صيام الأيام المعلومة وكان يقول لا يصم صياما معلوما

İbn Abbas, herhangi bir ayın tamamında oruç tutulmasını yasaklardı. Şöyle derdi : **Tutacaksanız ancak günler olarak tutun, (ayın tamamı değil).** O, her seferinde aynı gün oruç tutmayı yasakladı. Yine o, belirli günlerde oruç tutmayı yasaklamış, şöyle demişti **: Belirli günlerde oruç tutmayın!**

Abdürrezzak, Musannef, 7855, Sahih

İmam Ahmed'in Recep Orucuna Tavrı

ويكره إفراد رجب بالصوم

İmam Ahmed, recebe özel oruç tutmayı kerih görürdü.[14]

İbn Kudame yukarıdaki nakli yapmış, bir başka eseri olan El-Muğni de tafsilatlı olarak meseleyi izah etmiştir:

فصل: ويكره إفراد رجب بالصوم ما روى أحمد بإسناده عن خرشة بن الحر، قال: رأيت عمر يضرب أكف المترجبين، حتى يضعوها فى الطعام. ويقول: كلوا، فإنما هو شهر كانت تعظمه الجاهلية وبإسناده عن ابن عمر، أنه كان إذا رأى الناس، وما يعدون لرجب، كرهه وعن ابن عباس نحوه

[14] İbn Kudame, Mukni fi Fıkhil İmam Ahmed, 106.

وبإسناده من أبي بكرة، أنه دخل على أهله، وعندهم سلال جدد وكيزان، فقال: ما هذا؟ فقالوا رجب نصومه. قال: أجعلتم رجب رمضان، فأكفأ السلال، وكسر الكيزان.

Fasıl: Recebe has oruç tutmayı kerih görürdü.

Ahmed'in rivâyet ettiğine göre Harşe ibn Har diyor ki, Ömer ibn Hattabı gördüm, Receb ayında oruç tutanları, orucu açıp yeyinceye kadar dövüyordu ve şöyle diyordu ***Yiyin, çünkü o ay, cahiliyyede tazim edilen bir aydı***. Yine Ahmed in isnadıyla rivayet ettiğine göre ibn Ömer, Recep ayını tazim edenleri görünce bunlardan hoşlanmıyordu. İbn Abbas'tan da bir benzerini nakletmiştir. Ebû Bekre yoluyla naklettiğine göre İbn Abbas, ailesinin yanına girdiğinde onların yanında (iftar için) hazırlanmış sepetleri ve çömlekleri gördü.[15] Bu nedir diye sorunca onlar Recep Orucu tutuyoruz dediler, İbn Abbas da şöyle dedi:

"**Recebi Ramazan'a mı denk tuttunuz?** Ve sepetleri kırıp çömlekleri parçaladı."[16]

Cahiliye devrinde recep, faziletli bir aydı. İslam bu aya bir fazilet vermeyince, içlerinde kalan atalarındaki düşünce, onları islam içinde de olsa recebi faziletli kılmaya yönlendirdi. Recebin içini faziletler ile

[15] (Kîzan olarak geçen kelime, su içmek için yapılmış çömlek, toprak ibriktir)

[16] İbn Kudame, el-Muğni 4/429. İbn Kudame, yukarıdaki rivayetleri Ahmed'e nispet etmiştir ancak bugün elimizdeki eserlerinde bu rivayetler yoktur. Geçmiş asırlardaki bazı muhaddisler, Müsned'in farklı nüshalarındaki ziyadelikleri toplayan eserler oluşturdular. bu eserler de o kaynaklarda zikredilmektedir. O halde bunlar Müsned'in içindeki olan rivayetlerdir, İbn Kudame'ye ulaşan nüshada bu rivayetler vardı ancak bize ulaşmamıştır. Ancak sorun oluşturmamaktadır. Zira ilk iki rivayet şuanki İbn Ebi Şeybe'nin musannefinde ve başka kitaplarda mevcut ve sahihtir. Son rivayetin sıhhatti hakkında bir şey demek mümkün değil, zira isnadını bilmiyoruz. Ancak İmam Ahmed'in bunları eserine almasından hareketle senedinin makbul olması gerektiği *bir hakikattir*.

doldurup bolca hadis uydurdular. Recebin oruçları, recep namazları, recep ayındaki kuran okumaya bin sevap gibi daha nicelerini işte bu saydığımız, halka vaaz eden, ancak yalancılığıyla veya uydurma hadis anlatmasıyla meşhur kişiler uydurmuştu. Çünkü İslam'a girmiş bile olsa içinde eski atalarından kalma adetler hala vardı, bu adeti canlandırmak istiyorlardı.

Dördüncü Bölüm

Muhaddislerin Recep Ayının Faziletiyle ilgili Hadisler Hakkındaki Sözleri

Muhaddisler, İslam'ı ilk gününden bu güne kadar ssavunmaya devam etmişler, onda var olanı açıklamışlar, onda olmayıp sonradan dine katılan hatalardan da ayırmışlardır. Bunun için eserler yazmışlar, İslam ümmetini bilgilendirmişlerdir.

İşte bu eserlerinde Recep ayının fazileti hakkında sahih bir hadis olmadığını defalarca zikretmişlerdir. 5.Asırdan itibaren (400'lü yıllar) yaşamış muhaddisler, Recep Ayının Fazileti hakkında sahih hadis olmadığını söylemişlerdir. Biz bugün 15. Asırdayız.

Hala bazıları çıkıp diyor ki *"O kadar hoca bu hadisler sahih diyor, sizden başka kimseyi duymadık bu konudaki hadisler uydurmadır diyen, iyice araştırdınız mı acaba?"*

Bu kişilere cevap olarak aşağıya çeşitli asırlarda yaşayan muhaddislerin sözlerini aktaracağız. Aktarımlar, 5. Asırdaki muhaddislerle başlamaktadır. Çünkü kandillerle alakalı -özellikle Reğaib- hadisler ilk olarak 400 yıllarında ortaya çıkmıştır.

Hace Abdullah el Ensari el Herevi (ö.484)

قال عبد الله الأنصاري: " ما صح في فضل رجب، في صيامه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم شيء

Muhaddis Hace Abdullah el Ensari el Herevi (ö.484) şöyle demiştir

Recep ayının fazileti ve o ayda oruç hakkında hiçbir hadis sahih değildir .

el-Varani el Mevsıli, Muğni, 2/371

Muhammed b. Mansûr es-Sem'ânî (ö. 510/1116)

6. Asırda yaşamış Muhaddis Sem'ani şöyle demiştir

لم يرد استحباب صوم رجب على التخصيص سنة ثابتة، والأحاديث التي تروى فيه واهية، لا يفرح بها عالم

Recep ayına özel oruç tutmayı müstehap gösterecek bir sünnet yoktur. Bu konuda nakledilen hadisler çürük (şiddetli zayıf) hadislerdir, alimlerin kabul edemeyeceği hadislerdir.

İbnus Salah, Tabakatul Fukaha, 1/274

İbnül Cevzi (ö.597)

İbn'ül Cevzi, el-Mevzuat (Uydurma Hadisler) isimli eserinde Reğaip kandili hakkındaki bir uydurma hadisi aktarmış, sonra da açıklama yapmıştır:

(Uydurma Hadis:) *"Recep Ayında bulunan İlk Cuma gecesinden gafil olmayın. Çünkü o, meleklerin regaip diye isimlendirdikleri bir gecedir. Kim recep ayının ilk Perşembe gününü oruç tutar ve o günün, akşamla yatsı arası on iki rekat namaz kılarsa, (namazın keyfiyetini açıkladıktan sonra) Alah-u Teala o kimsenin günahlarını bağışlar"*

İbnu'l-Cevzi bu hadis için şöyle demiştir :

"*Bu hadisi uyduran kimse bid'atında çok aşırı gitmiştir. Çünkü bu namazı kılan kimse önce gündüz oruç tutacaktır. Belki de o günün gündüzü çok sıcaktır, oruçlu olunca da akşam namazına kadar haliyle yemek yeme imkanı bulamayacaktı, akşam namazından sonra, bu namaz için uzun tesbihat sebebiyle kıyamda ve secdede duracak gayet eziyet çekmiş olacaktır. Ben doğrusu ramazan ve teravih namazlarına nazaran insanların bunda, nasıl izdiham olduklarını kıskandım. Bilakis bu namaz halk indinde diğerinden daha büyük ve değerlidir. Çünkü bu namazda diğer beş vakit namaza gelmeyenler hazır bulunuyor.*

İbnül Cevzi, Mevzuat, 2/127

"*Kıssacılar, Recebin fazileti hakkında çokça şey aktarırlar ama sıhhatlerinin olmadığını bildiğimiz için burada onları zikretmeyi doğru görmüyoruz.Bilakis şöyle deriz: İnsana düşen, hayırlı fiilleri işlemede devamlı olmasıdır. (Recebe has bir şeyler yapıp sonra bırakmak değil!)*

İbnül Cevzi, Tebsira, 2/21.

İbnü's-Salâh (ö. 643)

...قال بعض حفاظ الحديث لم يثبت في فضل صوم رجب حديث أي فضل خاص

أما الحديث في تسعير جهنم لصوامه فغير صحيح ولا تحل روايته

6.asırda yaşamış olan İbnus Salah şöyle demiştir

Bazı hadis hafızları şöyle demiştir: ***Recep ayında oruç tutmanın faziletiyle ilgili hiçbir hadis sabit olmamıştır.*** *(dinde sahih yollarla gelmemiştir) yani recebe has tutulan orucu kastetmektedirler.*

"Recep orucu cehennem ateşine bedeldir" hadisine gelince bu hadis sahih değildir, *nakledilmesi de helal değildir.*

İbnüs Salah, Fetava İbnüs Salah 1/180

أما الصلاة المعروفة في ليلة الرغائب. فهي بدعة، وحديثها المروي موضوع وما حدث إلا بعد أربعمائة سنة من الهجرة، وليست ليلتها تفضل على أشباهها من ليالي الجمع

Reğaib gecesi namazı dİye bilinen namaz, bir bidattır. Konu hakkında rivayet edilen hadis, uydurmadır. Bu namaz, hicri 400 senelerine kadar yoktu. O geceyi diğer her hangi bir geceden ayıran hiçbir fazileti yoktur. [17]

[17] Suyuti, el-Emru bil İttiba vee'n-Nehyu An İbtida, 135. Said el Kahtani, Nur'us Sunne 59

İbn Dihye el Kelbi (ö. 633)

Endülüs Muhaddislerinden İbn Dihye el Kelbi (ö. 633) Recep Ayı hakkında gelen hadisleri ele alan bir kitap yazmıştır.

Edâʾü mâ vecebe fî vadʿi'l-vaddâʿîn fî Receb (Recep Ayı Hakkında uydurmacıların uydurmalarının açıklanması görevinin yerine getirilmesi) adlı bu kitapta ilgili Hadisleri tek tek ele alıp sıhhatini açıkladıktan sonra şöyle demektedir:

"Bu ay konusunda uydurmacılar topluluğundan çokça hadis nakledilmiştir. Onlardan birisi Ahmed ibn Abdullah el Cuvribyari ve Me'mun dur. İmam Şafii Memun (anlamı güvenilir demektir) hakkında Gayri Memun (güvenilmez) demiştir. Yine Şafii, Memun'un hepsi yalan olan yüz bin hadis uydurduğunu söylemiştir. Bu konudaki (Recep hakkındaki) hadislerde bunlardandır. Hiçbiri sahih değildir, recebin ilkinde, ortasında, sonunda namazlarla ilgili rivâyetlerin hiçbiri sahih değildir. Yine aynı şekilde ***Recebin başı, ortası ve sonunda veya Recep içindeki bazı günlerde oruç tutmakla alakalı hadislerin hiçbiri sahih değildir."***[18]

[18] İbn Dihye el Kelbi, Edau Ma Vecebe fi Vad il Vaddain fi Receb 48,49

Radıyyud-dîn es-Sâğânî (ö.650)

Hicri 650 (m. 1252)yılında vefat etmiş Hint kökenli Muhaddis Radıyuddin es Sağani, Uydurma hadisler hakkında el-Mevzuat adlı bir eser telif etmiş, bu eserin girişinde şöyle demiştir :

"**Zamanımızda uydurma hadisler çoğaldı. Kıssacılar bunları minberlerde, kürsülerde aktarmaktadırlar. Zahidler ve hocalar bunları hangahlarda (tekkelerde) ve medreselerde bahsediyorlar. Sohbetlerde bunlar geçiyor, topluluklar arasına bu hadisler şöhret bulmuş. Bütün bunların sebebi, insanların sünneti ilminin bilgisinin azlığından dolayıdır. Yine bir diğer sebebi de, insanların sünnetten yüz çevirmeleridir. Hadis alimleri ise Acur beldesi hariç hiçbir yerde kalmadı.** (Acur, Filistin'de hadis alimleri yetiştirmiş meşhur bir bölgedir.)

Nasıl böyle olmasın ki, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demişti : "Her gelen zaman, bir öncekinden daha şerli olacaktır. Bu durum, Rabbinize kavuşana kadar böyle devam edecektir. "

Seleften bazıları şöyle demiştir" Geçen her bir gün, bir sünnet ölür, bir bidat ortaya çıkar. İşte bu hadisler, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem adına uydurulmuş ve iftira edilmiştir. Birçok kişi, eserlerinde bu hadisleri almışlar ama bunların uydurma olduklarını açıklamamışlardır. Bu sebeple sonradan gelenler, onlara güvenip itimad ettikleri için öncekilerin eserlerindeki bu hadisleri aktarmışlar, bu yüzden de din telef olmuştur. Sapmışlar ve saptırmışlardır.

Nebi aleyhisselam şöyle demiştir : "**Allah ilmi, birden insanların göğsünden çekip almaz, ancak alimleri vefat ettirir ta ki, hiç alim kalmayınca insanlar, cahilleri kendi başlarına reis tayin ederler, onlara sorulur, o (cahiller de) fetva verirler, saparlar ve saptırırlar."** "Sağani, Mevduat 24-26

(Bu girişten sonra uydurma olan hadislerden tespit edebildiklerini eserine almıştır.)

ومنها: الأحاديث الموضوعة في فضيلة رجب ".

وقولهم: " رجب شهر الله، وشعبان شهري، ورمضان شهر أمتي

128. O uydurmalardan biri de, Recep ayının fazileti hakkında uydurulanlardır.

129.Yine o uydurmalardan biri, "Recep Allahın ayıdır, Şaban benim ayımdır, Ramazan da ümmetimin ayıdır" uydurmasıdır.

Sağani, Mevduat, 72.

İzz b. Abdüsselam (ö.660)

Sünnetin savunucularından olan meşhur muhaddis ve usülcü İzz b. Abdüsselam, regaib namazının uydurma olduğunu, bu konuda sahih hiçbir hadis olmadığını belirtmiş, halkı sakındırmış, hatta bu konuda bir risale yazmıştır. ***"et-Terhîb an Salâti'r-Regâib"*** başlığındaki bu risalesi, devlet makamları tarafından kabul edilmiş ve devlet tarafından yasaklanmıştır. Kamil Sultan Muhammed ibn Ebu Bekir el-Eyyubi (ö.662/1230) tarafından yasaklanmıştır.[19]

[19] Cemaleddin Kasımi, Islahul Mesacidi minel Bid'a vel'avaid, 98

Nevevi (ö.676/1277)

Büyük müctehid ve muhaddis Nevevi'yi duymayan yoktur. Onun dev ve bereketli eseri olan Riyazus Salihin'i her evde bulmak mümkündür. Sufilerin pek sevdiği bir alim olan Nevevi, Reğaib Namazı bidatini kınamış, çirkinliğini açıklamış, münkerler içindeki en çirkin bir münker olduğunu hakkında uzun açıklamalar yapmıştır. Belki de bu mesele hakkında en ağır konuşan kişi odur. Bunları birçok kitabında ifade etmiştir. Nevevi şöyle demiştir :

" Regaib namazı, kınanan ve reddedilen, içinde birçok yanlış olan bir bid'attir. Bu nedenle terk edilmeli, ondan uzaklaşılmalı ve yapan kişi ile yetkililere karşı uyarılmalıdır. Yetkililer de Allah'ın yardımıyla bu bidati yapanları engellemelidir. Çünkü onlar (yetkililer) sorumludurlar, emirleri altındaki insanlardan mesuldürler. Alimler, bunu inkâr etme, kınama ve yapan kişiyi kötüleme konusunda kitaplar yazmışlardır. Yapanların birçok ülkede bulunmasına veya Kutul Kulub ve İhyau Ulumuddin gibi kitaplarda bahsedilmesine aldırış etme; çünkü bu batıl bir bid'attir."[20]

(بَاب بَيَان حكم الصَّلَاتَيْنِ المسماتين بصلاتي النّصْف والرغائب)

.فَصَلَاة الرغائب ثنتا عشرَة رَكْعَة فِي لَيْلَة أول جُمُعَة من رَجَب

.وَصَلَاة النّصْف مئة رَكْعَة، لَيْلَة نصف شعْبَان -

وهما بدعتان مذمومتان منكرتان، وأشدهما ذمّاً الرغائب لما فِيهَا من التَّغْيِير لصفات الصَّلَاة، ولتخصيص لَيْلَة الْجُمُعَة.

[20] Nevevi, Fetava, 57

والْحَدِيث الْمَرْوِيّ فِيهَا بَاطِل، شَدِيد الضعْف، أَو مَوْضُوع. وَلَا يغتر بكونهما فِي

قوت الْقُلُوب

وَلَا بِمن اشْتبهَ عَلَيْهِ الصَّوَاب فيهمَا، فَذكر وَرَقَات فِي استحبابها، فَإِنَّهُم ." الْإِحْيَاء "و غالطون فِي ذَلِك، مخالفون لسَائِر الْأمة،

ـ وَقد قَالَ النَّبِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم

إِيَّاكُمْ ومحدثات الْأُمُور،

فَإِن كل بِدعَة ضَلَالَة

ـ وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم -

من عمل عملا لَيْسَ عَلَيْهِ أمرنَا فَهُوَ رد ". " :

. وَهَاتَانِ محدثتان لَا أصل لَهما

.والْحَدِيث الْوَارِد فِي سنَن ابْن مَاجَه وَغَيره فِي صَلَاة النّصْف ضَعِيف

Şaban Yarı Gecesi ve Reğaib Namazları diye isimlendirilen namazların hükmünün açıklanması babı

Reğaib Namazı, Receb'in ilk Cuma gecesi 12 rekat olarak kılınan namazdır. Şaban Yarı Gecesi namazı ise Şaban'ın yarısında (15. Gecesi) kılınan 100 rekatlı namazdır.

Bunların ikisi de kınanmış, münkerler ve bidatlardır. En şiddetli şekilde kınanmış olanı, namazın özelliklerini değişirerek kılındığından ötürü ve Cuma gecesine tahsis edilen bir namaz olduğu için Reğaib'tir.

Bu namaz hakkında gelen rivayet, batıldır, şiddetli zayıf veya uydurmadır. Bunların Kûtul Kulub veya İhya'da bulunmasına aldanılmasın. Ayrıca bunların doğru olduğu ve müstehablığı hakkında sayfalarca yazanlara da aldanılmasın. Çünkü onlar bu konuda yanılmakta ve ümmetin geri kalanına muhalefet etmektedirler.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir: *"Sizleri sonradan ortaya çıkan şeylerden sakındırırım. Çünkü sonradan ortaya çıkan her şey sapıklıktır"*. Yine şöyle demiştir: "*Kim, bizim yapmadığımız bir şey yaparsa o, reddedilir."* İşte bu muhdis (sonradan ortaya çıkan Reğaib ve Şaban Yarı Gecesi -Berat Kandili) aslı olmayan şeylerdir. İbn Mace ve diğerlerinde rivayet edilen Şaban Yarı Gecesi namazı da zayıftır. [21]

Nevevi, Müslim şerhinde Cuma gecesinin namaza tahsis etmenin yasak olduğu hadisin açıklaması olarak şöyle demiştir:

Bu hadis çeşitli hükümler ihtiva etmektedir:

1. Geceler arasında özellikle cuma gecesinin namaz için tahsis edilmesi açıkça nehyedilmektedir.

2. Aynı şekilde az önce geçtiği gibi cuma gününün de oruçla tahsis edilmesi nehy edilmiştir. Bunun mekruh olduğu ittifakla kabul edilmiştir.

3.Hatta ilim adamları bunu bid'at olarak ortaya çıkarılmış ve "Reğaib" adı verilen namazın mekruh olduğuna delil göstermişlerdir. **Allah bu namazı uyduranı, onu icat edeni kahretsin. Çünkü bu sapıklık ve bilgisizlikten ibaret münker bir bid'attir. Bu namazda münker olduğu açık pek çok husus da vardır. Hatta imamlardan bir topluluk böyle bir namazın çirkin görüldüğü, bunu kılanın ve bunu bid'at olarak ortaya koyanın dalalette olduğuna, Bunun çirkin ve batıllığının, bunu yapanın dalalette olduğunun delillerinin sayılamayacak kadar çok olduğuna dair oldukça nefis eserler telif etmişlerdir.** Allah en iyi bilendir.[22]

[21] Nevevi, Hulasatul Ahkam, 1/615-617.

[22] Nevevi, Şerhu Müslim, 8/20

İbn-i Teymiyye (ö. 728)

İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Recep ayını oruçla tahsis etmeye gelince, bu konudaki hadislerin hepsi zayıf, hatta uydurmadır.İlim ehli bu hadislerden hiçbirisine itimat etmez. Bu hadisler, faziletli ameller konusunda rivâyet edilen zayıf hadisler hükmünde bile değildir. Hatta bu hadislerin geneli, uydurma ve yalan hadislerdendir."

İbn Teymiye, Mecmuul Fetava 25/290.

İbnül Hac el -Abderi (ö. 737/1336)

ومن البدع التي أحدثوها فيه أعني في شهر رجب ليلة السابع والعشرين منه التي هي ليلة المعراج

İnsanların Recep Ayı hakkında ihdas ettikleri (sonradan uydurdukları) bidatlerden biri de 27. gecesinde Mîraç gecesi bidatidir.

İbnül Hac el - Abderi , Medhal 1/294 Fas'ta yaşamış meşhur Mâlikî fakihidir. Kitabının 4/248- 282 arasında 30 sayfa Reğaib namazının batıl oluşunu açıklamıştır. Ancak buraya hepsini aktarmak, kitabın hacmini çok artıracağı için bundan geri duruyoruz.

(Bugün avamdan bazıları, Mîraç kutlamalarının asırlardır yapılageldiği için dinde aslı olduğunu zannediyorlar. Hâlbuki bu bidat ortaya çıktığı zamandan beri Muhaddisler ve Ulema, bunun bidat olduğunu söyleyip uyarıyorlardı. Yani asırlardır alimler bunun bidat olduğunu söyleyip uyarıyorlar. Yukarıda 700 sene önceden bidatler hakkında kitap yazıp uyaran bir Maliki aliminin sözlerini gördünüz.)

İbn Recep el-Hanbeli (ö. 795)

Recep ayına özel namaz olmadığını açıklayıp şöyle demiştir:

فأما الصلاة فلم يصح في شهر رجب صلاة مخصوصة، تختص به، والأحاديث المروية في صلاة الرغائب في أول ليلة جمعة من شهر رجب كذب وباطل لا تصح، وهذه الصلاة بدعة عند جمهور العلماء

وممن ذكر ذلك من أعيان العلماء المتأخرين من الحفاظ أبو إسماعيل الأنصاري، وأبو بكر بن السمعاني وأبو الفضل بن ناصر وأبو الفرج ابن الجوزي وغيرهم، وإنما لم يذكرها المتقدمون لأنها أحدثت بعدهم، وأول ما ظهرت بعد الأربعمائة، فلذلك لم يعرفها المتقدمون ولم يتكلموا فيها

وأما الصيامُ فلم يصحَّ في فضلِ صوم رجبٍ بخصوصِه شيءٌ عن النبي – صلى الله عليه وسلم –، ولا عن أصحابِهِ

Recep ayına özel, ona has olan hiçbir namaz yoktur. Bu konuda rivâyet edilen hadisler (ilk cuma gecesi kılınacak namaz, regaip namazı) yalandır, batıldır, sahih değildir.

Bu Regaip Namazı, alimlerin çoğunluğunun bidat gördüğü bir namazdır. **İşte bu alimlerden bazıları şunlardır: Ebu Bekir ibn'üs-Sem'ani, Ebu'l Fadl İbn Nâsır, Ebu'l Ferec İbn'ül Cevzi ve diğerleri. Bunu (Reğaib namazının yalan olduğunu) onlardan daha önceki muhaddisler, kitaplarında bahsetmemişlerdir. Çünkü bu, onlardan sonra ihdas edildi. İlk kez ortaya çıkışı, h.400 yılından sonra olmuştur. Bu sebepten dolayı öncekiler bu namazı bilmiyorlardı ve hakkında bir açıklama yapmadılar.**

Recep ayında tutulacak oruca gelince; Recep'e özel tutulacak oruçla alakalı ne Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den ne de sahabelerinden hiçbir sahih hadis bulunmamaktadır. [23]

[23] İbn Recep el Hanbeli – Letaiful Mearif, 228

Iraki (ö. 806/1404)

Büyük muhaddis Hafız Iraki, şöyle demiştir:

ولا يصح في فضل رجب حديث

Recebin faziletiyle alakalı hiçbir hadis sahih değildir.[24]

Firuzabadi,(ö. h.817)

Firuzabadi, h.817 yılında vefat etmiş çok yönlü bir alimdir. Kamusul Muhit ve Tenvirul Mikbas min Tefsiri İbn Abbas gibi eserleriyle tanınan alimin bir de ***"Hakkında Sahih Hadis Bulunmayan Konular"*** isimli bir risalesi vardır. Bu kitaptan 32. maddeyi sizler için aşağıya aktarıyorum:

باب صلاة الرغائب، وصلاة نصف شعبان، وصلاة نصف رجب، وصلاة الإيمان، وصلاة ليلة المعراج، وصلاة ليلة القدر، وصلاة ليلة من رجب وشعبان ورمضان فهذه الأبواب لم يصح فيها شيىء أصلا

32. Reğaib namazı, Şaban'ın yarı gecesi kılınacak namaz, Receb'in yarı gecesinde kılınacak namaz, iman namazı, Miraç gecesi namazı , Kadir Gecesi namazı, Receb Şaban ve Ramazanın her gecesine özel kılınacak namazlarla ilgili hadis konularının hiçbirisi hakkında kesinlikle sahih hadis yoktur. [25]

باب صيام رجب , وفضله. لم يثبت فيه شيىء , بل قد ورد كراهة ذلك - ٣٩

39. (Hakkında sahih hadis olmayan konulardan birisi de**) Receb orucu ve fazileti hakkındaki hadislerdir. Bu konuda hiç bir şey sabit olmamıştır. Bilakis, bunun kerahiyeti hakkında rivayetler bulunmaktadır.** [26]

---

[24] San'ani, Tenvir, 6/229

[25] Firuzabadi, Risaletun fi Beyan Ma Lem Yesbut fihi Hadisun Sahih, 32

[26] Firuzabadi, Risaletun fi Beyan Ma Lem Yesbut fihi Hadisun Sahih, 39

İbn-i Hacer (ö. 852)

İbn Hacer el-Askalani, Recep ayıyla alakalı hadisler hakkında bir kitap yazmış, bu hadislerin batıl ve yalan olduğunu açıklamıştır. Bu konuda onun ifadeleri gerçekten pek çoktur.

Ancak kitabı özetlediği bir cümlede şöyle demiştir:

لم يرد في فضل شهر رجب، ولا في صيامه ولا صيام شيء منه معين، ولا في قيام ليلة مخصوصة فيه حديث صحيح يصلح للحجة

"Recep ayının, bu ayın tamamını veya bir kısmını oruçla geçirmenin ve bu aya âit bir gece namazının fazîleti hakkında delil sayılabilecek hiçbir sahih hadis gelmemiştir."

İbn Hacer el Askalani, Tebeyyenül Aceb, 11.

Suyuti (ö. 911/1505)

Suyuti, sünnete uymanın önemi ve bidatlardan sakınmakla alakalı "el-Emru Bil İttiba" adlı bir eser yazmıştır. Bu eserde şöyle bir başlık açarak açıklamalar yapmıştır:

Regaib Namazı: Regaib namazı Receb ayının ilk Cuma gecesinde kılınmaktadır. Allah sana rahmet etsin, bil ki bu güne ve bu geceye tazim etmek İslam'da ancak dördüncü asırdan sonra ortaya çıkmıştır. Uydurma olduğunda âlimlerin ittifakı bulunan, bu günde oruç tutmanın ve gecesini değerlendirmenin faziletine dair bir hadis rivayet edilmiş ve buna salatu'r-ragaib/Regaib namazı adını vermişlerdir. İlim ehlinden tahkik ehli bundan bu günün oruç için tahsis edilmesini ve bu gecenin namaz için tahsis edilmesini yasaklamaktadırlar. Bu güne tazim için yapılan yemek, süslenmek ve daha başka şeyler yaparak diğer

günlerden farklı bir anlam vermek dinde sonradan çıkarılmış işlerdendir. Onun aslı, et-Tartuşi'nin kitabında şu naklidir:

Bana Ebu Muhammed el-Makdisi haber verip dedi ki: "Bizim katımızda Beytu'l-Makdis'te Receb ve Şa'ban aylarında kılınan Regaib namazı diye bir şey asla yoktu. Onun ilk ihdas edilmesi bizim yanımızda, 448 yılında oldu. Beytu'l-Makdis'e Nablus'tan İbn Ebi'l-Hamra diye bilinen bir adam geldi. Onun Kur'ân okuması güzeldi. Kalktı ve Mescidu'l-Aksa'da Şaban ayının ortasında bir namaz kıldı. Arkasına da bir adam durdu. Sonra onlara üçüncüsü, dördüncüsü katıldı, derken büyük bir cemaat oluştu. Sonraki sene bu adam yine geldi ve onunla beraber büyük bir topluluk namaz kıldı. Bu namaz Mescidu'l-Aksa'da yayıldı, insanların evlerinde ve menzillerinde de yaygınlaştı. Sonra zamanla bugüne gelinceye kadar bir sünnet gibi yerleşti. Bu namazı çıkaran adam sonra bunu terk etti ve kendisine denildi ki: "Biz senin bu namazı cemaate kıldırdığını gördük." O da dedi ki: "Evet, ben bundan dolayı Allah'tan bağışlanma diliyorum." Receb ayındaki namaza gelince bu bizim yanımızda Beytu'l-Makdis'te ancak 480 senesinden sonra uydurulmuştur. Biz daha öncesinde böyle bir namazı ne gördük, ne de duyduk. "[27]

[27] Suyuti, el-Emru Bil İttiba 134-134.

Molla Ali- el-Kâri (ö. 1014)

Hanefi Muhaddis Aliyül Kari, Reğaib namazının ve benzeri rivâyetlerin yalan olduğunu söylemiştir:

وكذلك أحاديث صلاة الرغائب ليلة أول جمعة من رجب كلها كذب وأمثلها

"Yine Receb ayının ilk gecesi kılınacak Reğaib namazı ve benzeri rivâyetlerin tamamı yalandır."[28]

Molla Aliyyül Kari, uydurma hadislerle ilgili kitabında uydurmaları açıklarken şöyle demiştir :

وكذا صلاة عاشوراء وصلاة الرغائب موضوع بالاتفاق وكذا بقية صلوات ليالي رجب وليلة السابع والعشرين من رجب وليلة النصف من شعبان مائة ركعة في كل ركعة عشر مرات بالإخلاص ولا تغتر بذكرها في قوت القلوب وإحياء العلوم ولا بذكر الثعلبي لها في تفسيره وكذا في شرح الأوراد

Aynı şekilde Aşûra Namazı, Regaib Namazı da ittifakla uydurmadır. Yine Receb Geceleri Namazı, Receb ayının yirmi yedinci gecesi namazı, Şabanın on beşinci gecesinde her rekatta on ihlas okunarak kılınacak yüz rekatlı namazın da aslı yoktur. Bu namazların Kutü'l-Kulüb ve (Gazali' nin) İhya'sında ya da Sa'lebi'nin Tefsirinde veya başka kitaplarda zikredilmesine aldanma." [29]

Uydurma hadislerle alakalı bir diğer eseri olan el-Masnu'da şöyle demiştir :

١٨٠ - حديث صلاة النهار عجماء قال الدارقطني والنووي باطل لا أصل له قلت وكذا أحاديث الصلوات التي ذكروها في الأيام المكرمة والليالي المعظمة

"**Değerli günler ve mübarek gecelerde kılınacak namazların aslı yoktur, batıldır"**.[30]

[28] Molla Aliyyül Kari, Esrarul Merfua fi Ahbaril Mevdua, 459

[29] Molla Aliyül Kari, Esrarul Merfua fi Ehadisul Mevdua, 414.

[30] Aliyyül Kari, el-Masnu fi Marifetil Hadisil Mevdu, 119 (Madde 180)

Acluni (1162)

Halk arasında yaygın olan ve hadis olarak bilinen sözlerle alakalı bir kitap yazan Acluni, (m. 1162/h. 1749) bu kitabında şöyle demektedir :

وكذا صلاة عاشوراء وصلاة الرغائب موضوع بالاتفاق، وكذا صلاة ليالي رجب وليلة السابع والعشرين من رجب وليلة النصف من شعبان مائة ركعة في كل ركعة عشر مرات الإخلاص، ولا يغتر بذكر ذلك في قوت القلوب وإحياء علوم الدين وتفسير الثعلبي وغيرهم

Aşure namazı, Reğaib namazı da ittifakla uydurma olduğu kabul edilen hadislerdendir. Recep gecelerinde kılınacak namazlar, 27. Gecesi namazı, Şaban'ın 15. Gecesinde kılınacak olan her rekatında 10 kere ihlas okumakla ilgili rivayet de uydurmadır. Bunların İhyau Ulumuddin, Kutul Kulub, Salebi Tefsiri ve başka kitaplarda aktarılması seni aldatmasın!

Acluni, Keşful Hafa, 2/410

ومن الأحاديث الموضوعة ما جاء في فضيلة أول ليلة جمعة من رجب الصلاة الموضوعة فيها التي تسمى صلاة الرغائب لم تثبت في السنة ولا عند أئمة الحديث، وإن ذكره صاحب الإحياء وصاحب قوت القلوب لأن السنة لا تثبت إلا بقول النبي صلى الله عليه وسلم أو فعله أو تقريره

Yine Uydurma hadislerden birisi de, Reğaib Namazı diye isimlendirilen, Recebin ilk Cuma gecesi kılınacak namazla alakalı rivâyettir. Her ne kadar İhyâu Ulûmiddîn, Kûtu'l-Kulûb adlı kitapların yazarları (Gazali ve Ebû Talib el-Mekkî) bu hadisleri zikretse de bu konuda ne sünnette ne de hadis imamlarının yanında herhangi bir (sahih hadis) bulunmaktadır. Çünkü sünnet (onların demesiyle değil) ancak Peygamberin sözü, uygulaması ve onaylaması ile sabit olur.

Acluni, Keşful Hafa, 2/417

eş-Şevkânî (ö. 1250)

H. 1250 de vefat eden çok yönlü alim, Muhaddis, Müctehid Allame Şevkani şöyle demiştir:

لم يرد في رجب على الخصوص سنة صحيحية ولا حسنة ولا ضعيفة ضعفا خفيفا بل جميع ما روى فيه على الخصوص أما موضوع مكذوب أو ضعيف شديد الضعف وغاية ما يصلح للتمسك به

Recep Ayına özel oruç tutmakla alakalı ne sahih, ne hasen ne de hafif zayıflıkta hiçbir hadis yoktur, bilakis bu konuda nakledilenlerin tümü ya Uydurulmuş yalanlar veya şiddetli zayıf hadislerdir. Bunların tutunulacak bir yanı yoktur.

Şevkani, Sebilül Cerariil Mütedeffık, 297

Başka bir eserinde de şöyle demiştir:

هذا جملة ما ورد في صيام رجب مما يختص به، وكلها أحاديث باطلة لا أصل لها. وقد ذكرنا أكثرها في " الفوائد المجموعة

Recep ayına özel oruç tutmakla alakalı hadislerin tamamı batıl, aslı olmayan hadislerdir. Bu gibi hadisleri Fevaidul Mecmua (Uydurma Hadisler) adlı kitabımızda açıkladık.

Şevkani, Fethur Rabbani, 6/3212

Leknevî (ö.1304/1886)

Hanefî muhaddislerden Leknevi, kitabında Reğaib Namazının uydurma olduğunu anlatmış, İbn Hacer el Heytemi, İbn Salah, Nevevi gibi birçok muhaddisin bu namazın uydurma olduğu hakkındaki sözlerini aktarmıştır. Işte onun kitabından bir bölüm :

إنكارها وذمها وتسفيه فاعلها ولا تغتر بكون الفاعلين لها في كثير من البلدان ولا بكونها مذكورة في قوت القلوب وإحياء علوم الدين فإنها بدعة باطلة

“Nevevi, fetvalarında (Nevevi, Fetava, 57,) bu bidati (Reğaib Namazı'nı) kınanımış, çirkinliğini açıklamış, münkerler içindeki en çirkin bir münker olduğunu hakkında uzun bir açıklama yaptı. Nevevi şöyle demiştir : Regaib namazı, kınanan ve reddedilen, içinde birçok yanlış olan bir bid'attir. Bu nedenle terk edilmeli, ondan uzaklaşılmalı ve yapan kişi ile yetkililere karşı uyarılmalıdır. Yetkililer de Allahın yardımıyla bu Bidati yapanları engellemelidir. Çünkü onlar sorumludurlar, emirleri altındaki insanlardan mesuldürler. Alimler, bunu inkâr etme, kınama ve yapan kişiyi kötüleme konusunda kitaplar yazmışlardır. Yapanların birçok ülkede bulunmasına veya Kutul Kulub ve İhyau Ulumuddin gibi kitaplarda bahsedilmesine aldırış etme; çünkü bu batıl bir bid'attir."

Leknevi, Asarul Marfua fi Ahadisil Mevdua 70

Yukarıda Şafii muhaddislerden Nevevi'nin sözünü ve Hanefi Muhaddislerden Leknevi'nin aktarımını gördünüz.

Hocalarımızın Hocası Şeyh Muhammed Salih ibn Useymin şöyle demiştir :

لم يرد في فضل رجب حديثٌ صحيح ، ولا يمتاز شهر رجب عن جمادى الآخرة الذي قبله إلا بأنه من الأشهر الحرم فقط ، وإلا ليس فيه صيام مشروع، ولا صلاة مشروعة، ولا عمرة مشروعة ولا شيء، هو كغيره من الشهور

Recep Ayının fazileti hakkında asla hiçbir sahih hadis yoktur. Recep ayını, kendisinden önceki Cemaziyel-ahir ayından ayıran - *haram ay olması dışında* - **hiçbir farkı yoktur. Yine ona özel bir oruç, özel bir namaz, özel bir umre veya herhangi bir şey de yoktur. O ay da diğer aylar gibi bir aydır.**

İbn Useymin, Likaul Babul Meftuh, 26/174.

Riyazus- Salihin şerhinde şöyle demiştir:

وبين عليه الصلاة والسلام، أن هذه الاثنا عشر شهراً منها أربعة حرم ثلاثة متوالية وواحد منفرد، الثلاثة المتوالية هي: ذو القعدة وذو الحجة والمحرم، جعلها الله تعالى أشهرا محرمة، يحرم فيها القتال، ولا يعتدي فيها أحد على أحد، لأن هذه الأشهر هي أشهر سير الناس إلى حج بيت الله الحرام، فجعلها الله عزّ وجلّ محرمة لئلا يفع القتال في هذه الأشهر والناس سائرون إلى بيت الله الحرام، وهذه من حكمة الله عزّ وجلّ. والصحيح أن القتال ما زال محرماً، وأنه لم ينسخ إلى الآن، وأنه يحرم ابتداء القتال في يقول النبي عليه الصلاة والسلام: " ورجب مضر الذي بين جمادى وشعبان" وهو الشهر الرابع، وكانوا في الجاهلية يؤدون العمرة فيه فيجعلون شهر رجب للعمرة، والأشهر الثلاثة للحج، فصار هذا الشهر محرماً يحرم فيه القتال، كما يحرم في ذي القعدة وذي الحجة والمحرم. إذاً الأشهر السنوية التي جعلها الله لعبادة اثنا عشر شهراً، منها أربعة حرم، كما في القرآن الكريم: ذو القعدة، وذو الحجة، المحرم، ورجب

"..Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, bu on iki ayın dördünün haram olduğunu beyan etti. Uçü peş peşe gelmekteydi, biri de tek başına... Peş peşe gelen üç ay: zilkade, zilhicce, muharremdi. Recep de aynı olandı. Allah, bu ayları haram kılmıştır. Bu aylarda savaşmak haramdır; kimse kimseye dokunmamalıdır. Çünkü bu aylar, insanların Allah'ın evini haccetmeye gittikleri aylardır. Allah. bunlan haram kılmıştır ki insanlar, hacca giderken bu aylarda savaş meydana gelmesin. Bu, Allah'ın bir hikmetidir. Doğru olan görüş, savaşmanın hâlâ haram olduğudur. Bu hüküm, neshedilmiş değildir. Bu aylarda savaş başlatmak haramdır.

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem devamla şöyle buyurdu: "Bir de cumade's- sani ile şaban arasında olan receb." Bu da dördüncü haram aydır. Cahiliye döneminde umreyi bu ayda yapıyorlardı. Receb ayını umreye, diğer üç ayı da hacca ayırıyorlardı. Bu şekilde bu ay da haram oldu. Yani zilkade, zilhicce ve muharremde savaşmak haram olduğu gibi bu ayda da haramdır. Bu yüzden Allah'ın kullarına tayin ettiği on iki ayın, dördü haramdır. Nitekim Kur'an'da da böyle belirlenmiştir. Bu aylar da zilkade, zilhicce, muharrem ve Receb aylarıdır."

Şerhi Riyazus Salihin, 2/205 (2. Baskı)

Özet Olarak

Recebin Fazileti ile ilgili hadislerin uydurma olduğunu, Reğaib kandilinin aslının olmadığını ifade eden muhaddisler kimlerdir?

Nevevi

İbn Hacer el Askalani

İbn Hacer el Heytemi

İbn Kudame el Makdisi

Ebû Şame el Makdisi İbn Dıhye el Kelbi

İbn Salah

İzz b. Abdüsselam

Leknevi Acluni

İbnül Cevzi

Sağani

Zehebi

İbn Teymiye

Şevkani

Aliyyül Kari

Ve daha niceleri. Kısaca bütün Muhaddislerin ittifakla kabul ettiği, yalan olduğunu söyledikleri bir uydurmadır.

Beşinci Bölüm

Recep Hakkında Diğer Malumatlar

Reğaib Namazı İlk olarak ne zaman ortaya çıktı?

Ebu Muhammed el-Makdisi haber verip dedi ki:

" **Beytu'l-Makdis'te Receb ve Şa'ban aylarında kılınan Regaib namazı diye bir şey asla yoktu.Onun ilk ihdas edilmesi biz, h. 448 yılındayken oldu**. Beytu'l-Makdis'e Nablus'tan İbn Ebi'l-Hamra diye bilinen bir adam geldi. Onun Kur'ân okuması güzeldi. Kalktı ve Mescidu'l-Aksa'da Şaban ayının ortasında bir namaz kıldı.

Arkasına da bir adam durdu. Sonra onlara üçüncüsü, dördüncüsü katıldı, derken büyük bir cemaat oluştu. Sonraki sene bu adam yine geldi ve onunla beraber büyük bir topluluk namaz kıldı. Bu namaz Mescidu'l-Aksa'da yayıldı. insanların evlerinde ve menzillerinde de yaygınlaştı. Sonra zamanla bugüne gelinceye kadar bir sünnet gibi yerleşti. Bu namazı çıkaran adam sonra bunu terk etti ve kendisine denildi ki:"Biz senin bu namazı cemaate kıldırdığını gördük." O da dedi ki:

"Evet, ben bundan dolayı Allah'tan bağışlanma diliyorum."

Receb ayındaki namaza gelince Beytu'l-Makdis'te ancak 480 senesinden sonra uydurulmuştu. Biz daha öncesinde böyle bir namazı ne gördük ne de duyduk."

Ebû Şame El Makdisi, el-Bais, 32,33.

Cuma Gecesini Namaza Ayırmanın Yasaklanması

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: « لَا تَخْتَصُّوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي، وَلَا تَخُصُّوا يَوْمَ الْجُمُعَةِ بِصِيَامٍ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ ».

Ebu Hureyre'den gelen rivayete göre Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir: **Cuma gecesini, diğer gecelerden ayrı olarak namaza tahsis etmeyin. Cuma gününü de diğer günlerden ayrı olarak oruca tahsis etmeyin. Ancak devam edegelen orucunu hariç.**[31]

عن محمد بن عباد بن جعفر ؛ سألت جابر بن عبدالله رضي الله عنهما، وهو يطوف بالبيت: أنهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن صيام يوم الجمعة ؟ فقال: نعم. ورب هذا البيت!

Muhammed b. Abbad b. Cafer'den (şöyle dediği rivayet edilmiştir): Cabir b. Abdullah (r.anhuma)'ya Beyt'i tavaf etmekte iken: *Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem cuma günü oruç tutmayı nehyetti mi?* diye sordum. O: **Bu Beyt'in Rabbine andolsun ki, evet** dedi.[32]

عن جويرية بنت الحارث رضي الله عنها أن النبي صلى الله عليه وسلم دخل عليها يوم الجمعة، وهي صائمة، فقال: (أصمت أمس). قالت: لا، قال: (تريدين أن تصومي غدا). قالت: لا، قال: (**فأفطري**

Cüveyriye'den rivayet edildiğine göre Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* Cuma günü, oruçlu olan Cüveyriye'nin yanına geldi. Ona "Dün de oruç tuttun mu?" diye sordu. Cüveyriye: "Hayır" dedi. Nebi (Sallallahu aleyhi ve Sellem): "Yarın oruç tutmak istiyor musun?" diye sordu. Cüveyriye: "Hayır" dedi. Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem*: "**O zaman orucunu boz**" dedi.[33]

---

[31] Müslim, Siyam,24.

[32] Buhari, Savm, 63; Müslim, Siyam, 24.

[33] Buhari, Savm, 64

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: " إِنّ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَوْمُ عِيدٍ، فَلَا تَجْعَلُوا يَوْمَ عِيدِكُمْ يَوْمَ صِيَامِكُمْ، إِلَّا أَنْ تَصُومُوا قَبْلَهُ أَوْ بَعْدَهُ

Ebu Hureyre'den gelen rivayete göre Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir:

Cuma günü, sizin bayram gününüzdür. Bayram gününüzü, oruç gününüz haline çevirmeyin. Ama tutacaksanız da bir öncesi veya bir gün sonrasıyla beraber tutun.

Ahmed, 8025, 10890, Hasen

Bu hadislerden görüldüğü üzere sünnet olan, Cuma gecesine özel namaz kılmamaktır. Sünnet bunu yasaklamıştır. Ancak Reğaib gecesi hadislerinde, Receb'in ilk Cuma gecesi olduğu geçer. Bir sünnet ihya etmeyi kastederken aslında bir sünnet öldürülmektedir.

Recep Orucunu Yasaklayan Zayıf Bir Hadis

عن ابن عباس أن رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى عن صيام رجب

Dâvûd ibn Ata'nın ibn Abbas yoluyla yaptığı rivâyete göre Nebi aleyhisselam, Recep orucunu yasaklamıştır.

İbn Mace, Siyam, 43 (1743),

Bu hadis her ne kadar bizim savunduklarımızı desteklese de hadis zayıftır. Bu yüzden bunu delil getirecek değiliz. Ancak ehli hadise karşı yapılan iftiralara cevap olması için burada aktarıyoruz. İftiracılar diyor ki *Bunlar işine gelen hadise sahih, gelmeyene zayıf diyorlar*

Recebin Fazileti hakkında Kütübü Sitte'de hiçbir sahih hadis yok, zayıf bile yoktur. Ancak Recep orucunu yasaklayan zayıf hadis bulunmaktadır. Zayıf sahih ayırmayanların bu hadisi de paylaşmaları gerekirdi, fakat işlerine gelmemektedir. Böylece yalancı oldukları ortaya çıkmış olur.

5 Gecede Dualar Makbuldür Hadisi Hakkında

خَمْسُ لَيَالٍ لَا تُرَدُّ فِيهِنَّ الدُّعَاءَ: لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ، وَأَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَجَبٍ، وَلَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ، وَلَيْلَتَيِ الْعِيدَيْنِ

Resulullah (sav) buyurdular ki: "*Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geriye çevrilmez. Bunlar Recep'in ilk Cuma gecesi, Şaban'ın ortasında bulunan Berat gecesi, Cuma gecesi, Ramazan ve Kurban Bayramı geceleridir.*

Bu hadis hakkındaki hüküm nedir?

Cevap : Bu hadisi İbn Asakir, Tarihu Dimaşk isimli kitabında nakletmiştir. **bu hadis uydurmadır**. Çünkü hadisi rivayet eden İbrahim ibn Yahya, hadis uyduran biridir. Elbani de Silsiletüd Daife 1452 de uydurma olduğunu söylemiştir.

Soru 2 : İmam Şafii'nin bu hadisi naklettiği doğru mudur?

Cevap, evet Şafii el-Umm kitabında 1/264 de söylemiştir.

أخبرنا الربيع قال أخبرنا الشافعي قال أخبرنا إبراهيم بن محمد قال أخبرنا ثور بن يزيد عن خالد بن معدان عن أبي الدرداء قال: " من قام ليلة العيد محتسبا لم يمت قلبه حين تموت القلوب ". (قال الشافعي): وبلغنا أنه كان يقال: إن الدعاء يستجاب في خمس ليال في ليلة الجمعة، وليلة الأضحى، وليلة الفطر، وأول ليلة من رجب، وليلة النصف من شعبان "وأنا أستحب كل ما حكيت في هذه الليالي من غير أن يكون فرضاً

(Rabia, Şafi den, o İbrahim İbn Muhammed den o Sevr ibn Yezid den o Halid ibn Madan dan o Ebûd Derda dan naklettiğine göre

Ebûd Derda Şöyle demiştir : Kim iki bayramın gecelerinde namaz kılarsa kalplerin öldüğü zamanda onun kalbi ölmez.

İmam Şafii diyor ki :*Bize ulaştığına göre şöyle diyorlardı: "Beş gecede yapılan dualar Müstecaptır. Cuma gecesi, Kurban Bayramı Gecesi, Ramazan Bayramı Gecesi, Recep Ayının ilk Gecesi ve Şabanın 15. gecesi."Ben bunu (bu geceleri ibadet ve dua ile geçirmeyi) müstehap görürüm, farz olarak görmemek şartıyla.*

Şafii.el-Umm 1/264, Beyhaki, Marifetüs Süneni vel Asar 7028 ve başka yerlerde de vardır.

Ancak şu bilinmelidir ki, **bu rivâyet uydurmadır**. Uydurma yapan sebep, İbrahim ibn (Muhammed) Ebî Yahya dır ve bu kişi Şafii'nin hadis aldığı biridir. Bu kişinin hadis uyduran biri olduğu Şafii ye muhtemelen gizli kalmıştır. Çünkü Zehebi'nin Tezkiratul Huffaz da naklettiğine göre bu adam, Buhârî ye göre Cehmi, Ebu Davud ve Yahya ibn Main e göre ise Rafizi ve **hadis uyduran biridir**. Farklı sahabilerden de bu söz mevkuf olarak nakledilmiştir ancak hepsi de illeti olarak gelip problemlidir.

Önemli Fâide: Şafii'nin bir hadisi rivayet etmesi, o hadisin sahih olduğu anlamına gelmez. Kimden rivâyet ettiğine bakılması gerekir. Çünkü yukarıda dediğimiz gibi, hocasının durumu Şafi'ye gizli kalmıştır. Çünkü Şafii, hadis ilminde, fıkıhta olduğu kadar yüksek biri değildi. Bunu bizzat kendisi talebesi ve arkadaşı İmam Ahmed'e söylemiştir.

İmam Ahmed diyor ki: Şafii bize şöyle dedi : **Siz hadis ve ravi bilgisini benden daha iyi biliyorsunuz. Şayet bir hadis sahih ise onu bana bildirin. Bu hadis sahih ise ben onu aktaran kişiye giderim. Bu kişi ister Kufe'de ister Basra'dan ister Şam'dan olsun fark etmez.**

Ahmed ibn Hanbel - el-İlel ve Marifetür Rical .1055, isnadı sahih.

Yine o büyük İmam, Sahih hadise aykırı bir söz söylerse, onun peşinden gidilmemesi, bilakis hadise uyulmasını söylemiştir.

İmam Şafii şöyle demiştir: "***Size Rasûlüllah aleyhisselamdan sahih bir hadis ulaşırsa onu alın ve benim sözümü bırakın***."

İbn Hibban, Sahih, 5/497, İsnadı Sahihtir

Allahım recep ve şabanı bize mübarek kıl, bizi Ramazana ulaştır hadisi sahih midir?

Özet cevap : bu hadisi nakleden iki ravinden biri zayıf diğeri ise şiddetli zayıftır. Ayrıca tek yoldan gelip başka hiçbir yoldan nakledilmemiştir. ***Şiddetli zayıftır,*** *uydurma olma ihtimali yüksektir.*

Detaylı Cevap :

عن زائدة بن أبي الرقاد،

عن زياد النميري،

عن أنس بن مالك،

قال: كان النبي صلى الله عليه وسلم إذا دخل رجب، قال: " اللهم بارك لنا في رجب وشعبان، وبارك لنا في رمضان

Ziyad en Numeyr, o da Enes ibn Malik ten yaptığı rivâyete göre Nebi aleyhisselam Recep Ayı girdiğinde şöyle dua ederdi
Allahım, Recep ve şabanı bize mübarek kıl ve bizi Ramazana ulaştır.

Bu hadisi Ahmed ibn Hanbel in Müsnedinde rivâyet edilmiş, ancak hadis, oğlu Abdullah ın, babasının Müsnedine eklediği hadislerden. Yani Ahmed ibn Hanbel bunu kitabında nakletmiyor ama oğlu sonradan kitaba ekliyor.

Şu linkten kitabın ilgili sayfasına ulaşabilirsiniz
https://shamela.ws/book/25794/1690

Bu hadisin isnadı yukarıdaki gibi, İsnadda Zaide ibn Ebir Rikad ve onun hadisi aldığı Ziyad en Numeyr adlı raviler problemlidir.

Zaide ibn Ebir Rukad hakkında

Bu kişi hakkında yapılan değerlendirmeleri şöyle özetleyeyim

Buhârî : Hadisleri münkerdir (kabul edilmez)

Nesâî : Hadisleri münkerdir (kabul edilmez)

Ebu Hâtim : kabul edilmeyecek hadisler nakleder

Zaide ibn Ebir Rukad hakkındaki cerh tadil hükümlerini şurada bulabilirsiniz[34] :

Ziyad İbn Numeyr hakkında gelenler

Ebû Hâtim er Razi : Hadislerinden delil getirilmez biridir

Ebû Hâtim el Bustani : kabul edilmez Hadisleri vardır, çokça hatalı hadis nakleder, Enes yoluyla rivâyet ettiği hadisler, hiç de güvenilir ravilerin rivâyetlerine benzemez

Ebû Dâvûd : o hadiste zayıf biridir

[34] *http://hadith.islam-db.com/narrators/2979/%D8%B2%D8%A7%D8%A6%D8%AF%D8%A9-%D8%A8%D9%86-%D8%A3%D8%A8%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D8%B1%D9%82%D8%A7%D8%AF*

Darakutni : Hadiste güçlü biri değildir

Yahya ibn Main : Hadiste zayıf biridir

Ziyad ibn Numeyr hakkındaki cerh - tadil hükümlerini şu linkte bulabilirsiniz[35]

Özetle bu iki ravi de hadisin kabul edilmeyecek olduğunu ortaya koyuyor. Ziyad zayıf bir ravi, hadis usülünde içinde zayıf bir ravi olan rivâyet zayıf hadistir.

Ancak sorun onunla bitmiyor Zaide, şiddetli zayıf birisi.

Böylece hadis şiddetli zayıf bir hadis konumuna geliyor.

Ayrıca bu hadisi, bu yoldan başka hiçbir ravi rivâyet etmemiş. Isnadındaki peşi peşine gelen iki zayıf ravi ve başka hiçbir yerde nakledilmemesi, hadisin uydurma olduğu şüphesini güçlendiriyor.Hadisi Suyuti, Ayni, Nevevi, İbn Hacer, Şuayb Arnavut, Abdülkadir Arnavut, Elbani gibi birçok muhaddis zayıf olduğunu söylemişlerdir.[36]Bu hadisle amel edilemez.

---

[35] *http://hadith.islam-db.com/narrators/3090/%D8%B2%D9%8A%D8%A7%D8%AF-%D8%A8%D9%86-%D8%B9%D8%A8%D8%AF-%D8%A7%D9%84%D9%84%D9%87*

[36] Aynı yolla birçok kitapta nakledilmiştir bu hadis. Aşağıda linkleri

Bezzâr da aynı isnadla nakletiyor
https://shamela.ws/book/12981/6468#p1
Abfülgani Makdisi, Ahbarus Salat aynı isnad
https://shamela.ws/book/26390/128
Taberani de aynı isnadla
https://shamela.ws/book/13016/978
Beyhaki, Fedailul Evkat aynı isnad https://shamela.ws/book/13134/15
Ebû Nuaym, Hilyetül Evliya aynı isnad https://shamela.ws/book/10495/9178

Recep Orucunu İnkar, Hadis İnkarı Mıdır?

İlimden nasibi olmayanlar, paylaşımlarımıza ilmi bir delil ortaya koymadan bizi HADİS İNKARCILIĞI ile itham etmektedirler.

Sahih Hadisin inkarının küfür olduğunu daha çeşitli ortamlarda ve yazılarımızda ifade olarak nakletmiştik. O halde nasıl olur da küfür dediğimiz şeyi kendimiz ısrarla işleyebiliriz? Biz, ancak dinde olmayanları inkar ediyoruz. sahih olan oruçları aşağıya nakledelim ki, bizim hadis inkarcısı olmadığımızı en azından bilmiş olsunlar.

Aşağıdaki oruçlar hakkında gelen hadisler sahihtir

Şevvalden 6 gün oruç
Arafe Günü Orucu
Muharrem Ayı Oruçları
Aşure Günü 9 ve 10. Muharrem orucu
Her Aydan Üç Gün Oruç
Pazartesi Perşembe Orucu
Dâvûd (a.s.) orucu bir gün tutup bir gün bırakmak
Şabanın çoğunu oruçlu geçirmenin sünnet olduğu

Yukarıda adı geçen oruçların tamamı sahihtir.

İbnüs Sünni Amelül yevmi velleyle aynı isnad
https://shamela.ws/book/13132/1264
Taberani, Evsat, aynı isnad
https://shamela.ws/book/28171/4186
İsbahani, Terğib vet Terhib aynı https://shamela.ws/book/26884/1858
Bütün bu kaynaklarda bu hadis rivâyet edilmesi rağmen aynı iki kusurlu raviden nakledildiği için hadisin sıhhatini artırmaya yeterli bir etken değildir. Bir yalanı 1000 kişi nakletse de yalan, yalandır.

Biz bunları İnstagram ve Telegram hesaplarından yıllardır paylaşıyoruz.

Ancak her ne zaman Recep Ayı Hakkındaki paylaşımları nakletsek iftiralara başlıyorlar. Nebi aleyhisselam şöyle demişti " ***Kıyamet yaklaştıkça İlim kaldırılır, cehalet yaygınlaşır, insanlar cahilleri kendilerine önder edinirler, onlar da kendi görüşleriyle fetva vererek hem saparlar hem saptırırlar***"

Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Nuh'un Gemisi, Recep ayında mı hareket Etti?

Soru : Aşure günü Nuh'un gemiden karaya ayak bastığı gün müdür?

Cevap: Bu anlayışın sebep olduğu bir rivâyet var. Bu rivâyet, Katade yoluyla naklediliyor, Katade diyor ki,

Nuh, Recep ayının son on gününde gemiye bindi, gemiden Aşure günü indi. (Abdürrezzak, Musannef, 7849)

Aşağıda rivayetin isnadı var:

قال عبد الرزاق: أخبرنا معمر،

عن قتادة قال:

«ركب نوح في السفينة في رجب يوم عشر بقين، ونزل من السفينة يوم عاشوراء»

[المصنف ٧٨٤٩]

Abdürrezzak - Mamer- Katade.

Rivayetin Katade ye ulaşan isnadı sahihtir. Ancak bu söz, Katade'nin kendi sözü olup Peygambere (sallallahü aleyhi ve sellem) ulaşmamaktadır.

Tabiin döneminde, Yahudi ve Hristiyanlardan birçok bilgi, Tefsir adı altında İslama girmiştir. Bu bilgilerin asıl kaynağı da Tevrat ve onun açıklaması olan Mişnalardır. Buralarda İslam'a aykırı olmayan, ancak İslam'ın bilgi vermediği birçok detay bilgi bulunmaktadır. Bu yüzden Katade bu sözü peygambere nispet etmediği müddetçe onun nakli, İsrailiyattan (yahudi - Hristiyan bilgileri) öteye geçmez. Bu metinde verilen bilgiyi inkar edemeyiz ama tasdik de edemeyiz. Diyeceğimiz şudur : Allah düşmanları Tevrat ve İncili değiştirdiler. Bu yüzden içindeki bilgilerin hangisi doğru hangisi yanlış bilemeyiz. Bu konuda İslam bize bir bilgi vermemiştir. Dolayısıyla "Allah ve Rasulü bize bunu anlatmamış, kimse bu olayın hangi gün olduğunu bilemez."

Miraç, Receb ayında mı oldu?

Şeyh Bin Baz şöyle demiştir:

وهذه الليلة التي حصل فيها الإسراء والمعراج لم يأت في الأحاديث الصحيحة تعيينها لا في رجب ولا غيره وكل ما ورد في تعيينها فهو غير ثابت عن النبي صلى الله عليه وسلم عند أهل العلم بالحديث

"İsra ve Miraç olaylarının olduğu gecenin hangi gece olduğunu bildiren hiçbir hadis gelmemiştir. **Ne Recep ayında nede başka bir ayda böyle bir bilgi Nebi aleyhisselamdan nakledilmiş değildir**. Bu olayın zamanını tayin eden rivâyetlerin hiçbiri hadis ilminin ehline göre Nebi aleyhisselamdan sabit değildir. (sahih yollarla nakledilmemiştir)"[37]

İsra ve Mirac'ın Ne zaman olduğu hakkındaki görüşler :

[37] Abdülaziz bin Baz, Fetavai Mühimme li Umumil Umme, 52

Nevevi şöyle demiştir :"*İsra hakkındaki en erken söylenen, onun peygamberin gönderilişinden 15 ay sonra olduğudur. el-Harbi ise hicretten 1 yıl önce Rebiülahir ayının 27. Gecesi olduğunu söylemiştir. Zühri ise peygamberin gönderilişinin 15. yılında olduğunu söylemiştir. İbn İshak da Nebi aleyhisselamın İsra (ve Mîraç) olayının, İslamın Mekke'de ve kabileler arasında yayıldığı zamanda olduğunu söylemiştir."*[38]

Yukarıda görüldüğü üzere Nevevi, Miraçın hangi zamanda olduğu hakkındaki görüşleri tek tek zikretmiştir, ancak Recep Ayı ile ilgili hiçbir görüş nakletmemiştir. Çünkü bu konuda hiçbir rivâyet yoktur. Uydurma bile yoktur. Diğer rivâyetleri tek tek tahlil edip doğru olabilecek görüşe ulaşmaya çalışmış, ancak Recepten bahsetmemiştir bile.

Peki Mîrac'ın Recep ayında olduğu nereden çıkmıştır?

Ebû Şame el Makdisi şöyle demiştir:

وذكر عن بعض القصاص أن الإسراء كان في رجب، وذلك عند أهل التعديل والتجريح عين الكذب

Bazı kıssacılar, İsra ve Miraç olayının Recep ayında olduğunu söylemişlerdir, ancak cerh ve tadil ehli yanında bunun apaçık yalan olduğu bilinmektedir.[39]

İbn Dıhye el Kelbi de bunu kıssacıların uydurduğunu söylemiştir. İbn Hacer el Askalani de Tebeyyenül Aceb isimli kitabında bunu nakletmektedir.

[38] Nevevi, Şerhu Müslim, 2/209

[39] Ebu Şame el-Makdisi, Bâis ala inkaril bid'a ve'l havadis, 74

"Ne müslümanlardan herhangi birinin, Isrâ gecesinin diğer gecelere, bilhassa Kadir gecesine bir üstünlüğü olduğunu söylediği, ne de sahabe ile onlara güzellikle uyan tâbiînin İsra gecesini herhangi bir şeyle tahsise niyetlendikleri bilinmektedir. Hatta adını bile anmazlardı. ***Bu yüzden her ne kadar İsrâ hâdisesi Hz. Peygamber'in (s.a.) en muazzam faziletlerinden ise de hangi gece olduğu bilinmemektedir.*** *Maamafih, özellikle ne o zamanda, ne de o mekânda şer'î bir ibadette bulunmak meşrû kılınmamıştır.*

Hatta vahyin ilk gelmeye başladığı ve Peygamber'in (s.a.) peygamberlikten önce vaktini geçirdiği Hirâ mağarasına -peygamberlikten sonra Mekke'de kaldığı süre içinde ne kendisi, ne de ashabından biri teveccüh etmiş, ne de vahyin geldigi günde bir ibadet vs. yapmayı belirlemiş ve ne de vahyin ilk gelmeye başladığı zaman ve mekânı bir şey yapmaya tahsis etmiştir.

Kim kendi kendine bu ve benzeri sebeplerden dolayı özel zaman ve mekânlarda ibadet etmeyi çıkarırsa, Hz. İsa'nın doğum günü, çarmıha gerilme günü... gibi başına gelen çeşitli olayların geçtiği zamanları tören ve ibadet günü yapan Ehl-i Kitap (Hıristiyanlar) gibi olur.

Ömer İbnü'l-Hattab Allah ondan razı olsun- bir grup insanın bir yerde namaz kılmak için yarıştıklarını gördü ve "Bu nedir?" diye sordu. "Allah Rasûlü'nün (s.a.) namaz kıldığı bir yerdir." cevabını alınca:

أَتُرِيدُونَ أَنْ تَتَّخِذُوا آثَارَ أَنْبِيَائِكُمْ مَسَاجِدَ؟! إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِهَذَا، فَمَنْ أَدْرَكَتْهُ فِيهِ الصَّلَاةُ فَلْيُصَلِّ، وَإِلَّا فَلْيَمْضِ

"Peygamberlerinizin bıraktığı eserleri mescid edinmek mi istiyorsunuz?! Sizden öncekiler ancak bu yüzden helâk oldu. Namaz vakti kendisine burada erişen namazını kılsın, yoksa yoluna devam etsin." dedi

(İbn Ebî Şeybe, Musannef, 7758, Sahih.) İbn Kayyım, Zadül Mead, 1/59.

Recep Allahın ayıdır, şaban benim ramazan ise ümmetimin ayıdır hadisi sahih midir?

Üç ayların üzerine kurulduğu bu söz çok meşhurdur ancak bu **hadis ittifakla uydurmadır.**

Sağani, Mevzuatı Sağani 72 de mevzu demiştir.

İbn Kayyım Menarul Münif 76 da uydurma demiştir.

İbn Hacer, Tebeyyenül Aceb 20 de batıl olduğunu söylemiştir.

Molla aliyyül Kari, esrarul Merfua bi ehadisul mevzua 438 de, peygambere sahih isnadla ulaşmadığını söylemiştir.

Şevkani, fethur Rabbani 6/3211 de batıldır aslı yoktur demiştir.

Elbani, Daiuful Cami 3094 de zayıf olduğunu söylemiştir. Yine Elbani, Silsiletüd Daife 4400 de zayıf olduğunu söylemiştir.

Zehebi, Tertibul Mevzuat 183 de, (eser uydurma hadisleri toplamak amacıyla yazılmıştır) ravisi olan Ebu Bekir en-Nakkaş isimli kişinin mütttehim yani yalan ve uydurmalar ile itham edilen birisi olduğunu, diğer ravisinin ise Kisai isimli tanınmayan birisi olduğunu söyler. Yine zehebi der ki, muhtemelen bu rivayette ravi diye ortaya atılan kişiler yaratılmamışlardır. (yani birisi bu sözü uydurup rastgele hocalar tayin ederek peygambere kadar düzme bir senet ortaya atmıştır.) Zehebi, Tarihul İslam 28/351 de mevzu olduğunu söylemiştir.

Peki hadis kaynak olarak nerelerde geçiyor?

Deylemî, Firdevs, 3276 İbn Asakir mucemuş Şuyuh 210 İbnül Cevzi Mevzuat 2/124 Şeceri, Tertibul Emaliye 1834. Suyuti, Camius Sağır 1/426

Suyuti, hadisi sahih olarak nakletmemiş, nakledip Mürseldir demiştir. Şevkani Fevaidul Mecmua 439 da münker olduğunu söylemiştir. İsnadına metruk yani rivayetleri terk edilen 2 kişi vardır demiştir.

"Recep Allahın Ayıdır" Hadisi Hakkında Zehebi'nin Sözü

. والحديث موضوع، ولا يعرف إلا من رواية ابن جهضم. وقد اتهموه بوضع هذا الحديث

Zehebi, "Recep Allahın ayıdır, Şaban benim ayımdır, ramazan ise ümmetimin ayıdır.... Sonrasında Reğaib Namazı "bahsedilen hadis için şöyle demiştir: **Bu hadis, uydurmadır. Zira bu rivâyet sadece İbn Cahdam yoluyla gelmiştir, başka bir yolla bilinmemektedir, İbn Cahdam, bu hadisi uydurmakla itham olunmuş biridir.**

Zehebi, Tarihul İslam, 28/351

Daha bolca kaynakta bu hadis ve içinde recep Allahın ayıdır şeklinde geçen uydurma hadisler mevcuttur. Bunlardan sahih hiçbir hadis yoktur, çünkü ricalinde uydurmayla itham edilmiş, tanınmayan bir sürü kişi vardır. Uyduran kişiler, sahte hocalar ortaya atıp peygambere isnad etmişler, ancak ilim ehli onların bu hain planlarını tersyüz etmiş, her asırda yaşanan muhaddisler bu kişilerin yalancı olduğunu ortaya koymuşlardır. Ancak ilmi ehlinden değil de kitaplardan almaya çalışan usül bilmez kişiler, her Arapça gördüğü şeyi hadis zannederek bunu nakleymişlerdir.

Hatta öyle ki ben bizzat şuna şahit oldum, kitabın amacı uydurma hadisleri toplamak ve ümmete tanıtıp sakındırmak olan Suyuti'nin el leali isimli kitabından, peygamberimiz buyurdu ki diyerek hadis nakledildi ve kaynak da bu uydurma hadis kitabı gösterildi. Bunu yapan kişi de -zayıf hadis,şişman hadis fark etmez- diyen bir popüler vaiz.

Kitabı yazan Suyuti, bunun uydurma olduğunu söylediği halde, bu hadisi *peygamber dedi k*i diyerek naklediyorlar. Lütfen sıhhatinden emin olmadığınız hiçbir hadisi peygambere isnad etmeyin. İlim ehline sorun, bu konudaki muteber kitapları okuyun.

Haram ayda tutulan orucun 2 senelik ibadet sevabı verdiği doğru mudur?

Recep ayı haram aylardan biridir. O halde bu ayda oruç tutmak, genel olarak "haram aylarda oruç tutmanın fazileti" başlığı altında değerlendirilemez mi?

Cevap: Delil olabilmesi için önce hadisin sıhhatinin tespit edilmesi gerekir.

من صام ثلاثة أيام من شهر حرام: الخميس والجمعة والسبت؛ كتب له عبادة سنتين

Delil alınan hadis şudur : Rasûlüllah demiş ki :

Haram aylardan perşembe cuma ve cumartesi 3 gün oruç tutan kişiye 2 senelik ibadet sevabı verilir. (Taberani ve başkaları rivâyet etmiştir)

Hadis **zayıftır,** Müslim ibn Raşid yoluyla birçok kitapta nakledilmiştir. Ancak ravi, zayıftır. İbn Ebî Hâtim, hadiste problemli olduğunu söylemiş, Ezdi ise hadisiyle hüküm çıkarılmaz biridir demiştir. Elbani Daife 4611'de detaylıca açıklamıştır, oraya bakılabilir.

Nebi'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) Oruç Sünneti

عن عائشة رضي الله عنها قالت: كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يصوم حتى نقول لا يفطر، ويفطر حتى نقول لا يصوم، فما رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم استكمل صيام شهر إلا رمضان، وما رأيته أكثر صياما منه في شعبان

Aişe r.anha şöyle demiştir: **Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem öyle oruç tutardı ki "artık oruçsuz zaman geçirmeyecek" derdik. Bazen de öyle bırakırdı ki "bir daha oruç tutmayacak" derdik. Resulullah'ın Ramazan ayı dışında tüm ayı oruçlu geçirdiğini görmedim. Şa'ban ayından daha çok oruç tuttuğunu da görmedim.** Buhari, Savm, 52.

Yukarıdaki hadiste Nebi'nin sünnetinin açıklanması vardır. O Ramazan hariç hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirmemiştir. Çünkü bu, o ayı Ramazan'a benzetmek olur.

Bu yüzden Receb'in tamamını oruçlu geçiren Nebi'nin Sünnetine aykırı davranmış olur. Halbuki o kişi bunu, Nebi'nin sünnetine uymak için yapıyordu.

Şayet o kişi, Receb'in çoğunu oruçlu geçirirse, Nebi'nin sünnetine yine aykırı davranmış olur. Çünkü O, en çok nafile orucu şaban ayında tutardı. Nebi'nin sünnetine uymak istediği halde yine aykırı düşmek ne kadar da tuhaf.

Şayet bu kişi, Şaban kadar olmasa da Recep ayında çokça nafile oruç tutsa yine Nebi'nin sünnetine aykırı davranmış olur. Çünkü onun Receb'e özel nafile oruç tutmasının sebebi nedir? Peygamberinin o ay hakkında oruç tutmayı tavsiye ettiğine yönelik rivayetlerin varlığından haberi olmuştur da o yüzden. Halbuki bu rivayetlerin hiçbirisinin sahih olmadığı haberi de ona ulaşırsa artık Receb'e özel oruç tutan kişi bu davranışından dolayı sorumludur. Sevap beklerken günah almasından korkulur. Oruç tuttuğu için değil Sünnete göre davranmadığı için.

Aişe r.anha şöyle demiştir: **Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem hiçbir ayda Şaban ayından daha çok oruç tutmazdı. Şaban ayının çoğunu oruçlu geçirirdi. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem Şöyle buyururdu: "Amellerden gücünüzün yettiğini yapın. Şüphesiz ki siz usanmadıkça Allah usanmaz". Nebi'in sallallahu aleyhi ve sellem en sevdiği (nafile) namaz, az da olsa devamlı kılınanıydı. O, bir namaz kıldığında buna devam ederdi.** Buhari, Savm, 52.

Yukarıdaki hadiste de Nebi'nin Sünneti öğretilmiştir. Onun sünnetinde bir amel bazı gecelerde yapılıp sonra terk edilen bir halde değildi. Bilakis az bile olsa o amele devam ederdi. Oruç için de hangi ay olduğuna bakmaksızın tutardı. Faziletini belirttiği bazı zamanlar hariç diğer zamanlardaki tavrı böyleydi. Receb'in faziletine dair Nebi'den tek bir hadis gelmemiştir. Bilakis sahabelerinden Recep ayının cahiliyede tazim edilen bir ay olduğu için Receb'e özel yapılacak ibadetlere karşı çıkmışlardır.

Recebe Özel Tutulacak bir oruç, salih amel olur mu?

İbn Dihye el-Kelbi, şöyle demiştir:

فالصيام جنة وفعل خير وعمل بر لا لفضل صوم هذا الشهر، فإن قيل: أليس هو استعمال خير؟ قيل له: استعمال الخير ينبغي أن يكون مشروعا من الرسول – صلى الله عليه وسلم – فإذا علمنا أنه كذب خرج من المشروعية، وإنما كانت تعظمه مضر في الجاهلية كما قال أمير المؤمنين عمر بن الخطاب – رضي الله عنه – وضرب ايدي الذين يصومونه

Oruç kalkandır, hayırlı ameldir, iyiliktir ancak bu ayın (Recep Ayının) faziletinden dolayı değildir. (Bizatihi faziletlidir) Şayet biri derse ki : (Recebe Özel Oruc tutmak) hayır işlemek değil mi ki?

Ona şöyle denir : hayır işlemek için gereken şey, Peygamber aleyhisselamdan meşru olarak gelmesidir. Bir şeyin (peygamberden gelişinin) yalan olduğu öğrenildiğinde artık o meşru olmaktan çıkar. (yani Recebe özel tutulacak oruçların uydurma olduğu öğrenildiğinde Recebe Özel tutulan bir oruç, gayri meşru olmuş olur.)

Recep, Mudar kabilesinin Cahiliye devrinde tazim ettikleri bir aydır. Zâten Ömer ibnül Hattap da bu ayda oruç tutanları dövüyordu. (çünkü yaptıkları şey, dinde aslı olmadığı halde Recebi dinde kutsal bir ay gibi görmelerinden dolayıydı) .[40]

[40] İbn Dıhye, Edau Ma Vecebe fi Vad'il Vaddain fi Receb, 63

Kandilde Tutulan Oruç Kabul Edilir Mi?

Âişe radıyallahu anha'nın rivayet ettiği hadise göre Nebi aleyhisselam şöyle demiştir : **"Her kim, bu dinimizde ondan olmayan bir şey türetirse o şey reddedilmiştir."** Bir diğer rivâyette ise Nebi aleyhisselam şöyle demiştir :

"Kim bizim yapmadığımız bir amel işlerse o amel, reddedilir."[41]

O halde bu orucun kabul edilip edilmeyeceği hakkında bakmanız gereken şey, Nebî sallallahu aleyhi ve sellemin bu orucu tuttuğu ya da tavsiye ettiği ile alakalı bir bilginin olup olmadığıdır. Nebi aleyhisselam Ne Recep Ayı Hakkında nede o ayda oruçla alakalı tek bir hadisi bile yoktur. Nakledilen tüm hadisler uydurmadır. Bu yüzden sevap işleme niyetiyle kandilde oruç tutanların bu ameli reddedilecektir.

Recebi kutsallaştırmak, Cahiliyeye benzemektir.

Çünkü Cahiliye halkı, o ayda kurban keser, oruç tutar, bazıları Ramazan gibi görürdü. İşte bunlar, o kavmin özellikleriydi. Ancak Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, bizleri İslam'dan başka bir kavme benzemekten yasaklamış ve şöyle demiştir:

من تشبه بقوم فهو منهم

"Kim bir kavme benzerse o da onlardan sayılır.[42]

Böylece kitabı tamamlamış olduk. Yüce Allah katında kabul olunan bir salih amel olmasını temenni ederiz. Davamızın sonu, Alemlerin Rabbine Hamd etmektir.

Kitabın Sonu

Elhamdülillah

[41] Buhâri, (No: 2697); Müslim, (No: 1718) **sahih.**

[42] Ebu Davud, Libas, 5. **Sahih.**